

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

EGYES SZÁM ÁRA 3 CENT.

VI. évfolyam. 41. szám.

NEW YORK, N. Y., TRENTON, N. J., PITTSBURG, Pa., PÉNTEK, 1909. MÁJUS 21-én.

VI. Year. No. 41.

AMERIKAI BIRÁSKODÁS.

ELMÉLKEDÉS HAINES TELTÉSE FELETT.

Említettük, hogy Haines kapitányt, mivel Annist, feleségének kedvesét, családi becsületének megrontóját, lelte, nyolcztól tizenhat esztendőig terjedő, kemény munkával súlyosított feyházbüntetéssel sújtotta a bíró. Az elítélt kapitány Sing Singben már megkezdte a büntetését.

Az amerikai sajtó örömrivalgással fogadta ezt a — a mi nézetünk szerint — felette kemény ítéletet. Ugyanez az amerikai sajtó követelte Haines kapitányt az elítélését, a mely sajtó hiszterikus propagandát csinált és nyomást igyekezett gyakorolni a bíróra és esküdtekre Harry Thaw érdekében, aki bebizonnyítottan előre megfontolt szándékkal lelte Stamford Whitet, mivel ez állítólag elesébitani akarta a feleségét, ugyanazt az Evelyn Nesbitet, akiről kiderült, hogy csak az nem kaphatta meg, aki a megvásárolható szerelemnek nem volt a barátja. A sajtó rendkívüli mozgalmat indított meg Kóten Sára érdekében, aki esábitóját, a magyar Auspitz doktort megleszte és könyörtelenül lellette. Harry Thaw a tébolyában uri életet folytat, Kóten Sárát egyáltalán szabadlábra helyezték, Haines kapitányt pedig nyolcztól tizenhat évig keményen dolgoztatják Sing Singben!

Pedig mennyivel felettebb áll Haines ama másik két gyilkosnak, mennyivel enyhébb elítélés alá tartozik az általa elkövetett véres tett. Tény, hogy a gyilkosság, akárminő czímen követi is el azt az ember, a jogrendbe ütközik és megtorlást követel. Ha azonban valaki igénybe vehette a maga számára az elnézés, vagy legalább is az enyhébb elbíráltatás jogát, Haines kapitány méltán tehetett azt. Mint katonatiszt a becsületről való fogalmi szubtilisabbak és becsületének megvédeléséhez ennél fogva nemcsak több joga volt, mint a ledér Harry Thawnak, vagy annak a Kóten Sárának, aki testét odaadta egy embernek, akiről tudta, hogy felesége van, hanem katonai szempontból egyenes kötelessége az, hogy szennyfoltot a becsületén meg ne tőrjön. S ezt a Haines kapitányt mégis nyolcztól tizenhat évre kemény munkára elküldték Sing Singbe.

De ne csodálkozunk az amerikai igazságszolgáltatás e kínóvásein. Találkozunk mi a Haines-esetnél ha nem is elszomorítóbb, de mindenesetre jellemzőbb dolgokkal az amerikai igazságszolgáltatás körül. Példa rá a következő eset:

Az Ohio állambeli Chilicotheban a minapában tárgyalták Garver Vilmos nevű politikuskat, aki egy ízben kormányzójelölt is volt, válopörét. Ő indította meg a válopört a felesége ellen, aki költőnek tartja magát s aki versfaragása fölött nemcsak elhanyagolta házát és férjét, hanem ez utóbira ráparancsolta, hogy a lakást tartsa rendben, hogy fűzzön és mosogasson. Garver hűségesen teljesítette feleségének parancsait. Egy alkalommal azonban, valahogy nem sikerült az ebéd, amin a költői lelkiületű asszony annyira megharagudott, hogy a férje fejéhez vágta a forró ételt.

Emiatt azután a bíróság el-s így a nagy nyilvánosságba került Garver esete, amelyet a minap tárgyaltak. A „böles“ bíró bekíteni igyekezett a fe-

leket s a következőket mondotta: *Az asszonynak jogában áll a férjtel megkövetelni, hogy tisztogasson, mosogasson, fűzzön s hogy a gyermekek után nézzen. Jogában áll a férjtel megkövetelni, hogy bármennyű házimunkát végezzen. Ahhoz azonban mar nincsen joga, hogy a forró ételt a férje fejéhez vágja.*

Igy a böles bíró. És ott, ahol ily bírók ülnek törvényt, nem szabad azon csodálkozunk, hogy Haines kapitányt 16 esztendőre elküldték a feyházba.

Singer Mihály.

Á SZULTÁN PÉNZE.

Külföldön elhelyezett vagyonát akarják.

Jelentettük régebben, hogy a trónját vesztett Abdul Hamid meséi összegeket elhelyeztet a külföldi bankokban, amely pénzek persze csak az ő beleegyezésével folyósíthatók.

Amint most Konstantinápolyból jelentik, az uralkodó párt nagyon utazik azokra a pénzekre. Bizottságot menesztettek a Szalonikiban elhelyezett Abdul Hamidhoz, hogy engedné át azt a pénzt a kormánynak. A bizottság azzal hajítja engedékenységre bírja a szultánt, hogy utal arra, miképp a kormány ötmillióra vette az életét és tartására havi ötezer dollárt hajlandó kiutalni.

AMERIKA ERKÖLCSEI.

Két orosz leány jogtalanul letartóztatnak.

Fellázító az önkény, amelylyel itt Amerikában, a szabadság és emberi jog állítólagos hazájában belenyulnak az ember magánéletébe. És különösen felháborító az a brutalitás, amelylyel a bevándorlók rovására a bevándorlói törvényeket értelmezik.

A Kaiser Wilhelm der Grosse nevű hajónak második osztályában a minap ideérkezett két orosz leány, akik az Egyesült Államokot kívánják tanulmányozni. A hajón a lehető legtisztességesebben viselkedtek, pénzzel is bőségesen el vannak látva és feljelentés sem érkezett ellenük a bevándorlói hatósághoz. Mégis mint gyanús nőszemélyeket, letartóztatták őket és az utasok tiltakozása dacára áttolonczolták őket Ellis Islandra, ahol vizsgálati fogságban vannak.

A fiatal hölgyek hiába hivatkoztak arra, hogy náluk Oroszországban nők gyakran indulnak egyedül tanulmányutra s hogy tudtukkal ez Amerikában is divatos. Nem használt nekik semmit. Ott tartják őket az utczáról felszedett kéjhölgyek társaságában.

Ha Európában ugyanily durván bánának el az ott egyedül utazó amerikai hölgyekkel, Amerika ugyan csak csapna lármát és öklével megfenyegetné a maradi és barbár Európát.

REGÉNY AZ ÉLETBŐL.

Magyar asszony öngyilkossági kísérlete.

Lederman Mariról, egy csinos és fiatal magyar asszonyról szól a szomorú ének. Férjével együtt Buffalóban lakott, ahonnan, így hírlík, egy Hoemer Ferencz nevű honfitárs néhány hónap előtt megszöktette őt.

A fiatal szerelmesek New Yorkba jöttek és a 49-ik utca 340-ik száma alatt telepedtek le. A turbékolásnak azonban Hoemer rokonai vetettek véget, akik addig beszéltek a fiatal embernek, míg végre kiadta kedvesének az utat. A szép Mari nem engedte azonban magát könnyedén lerázni. Felment szeretőjének rokonaihoz, a hol revolverrel megfenyegette a hűlen embert. Lefegyverezték az asszonyt és kituszkolták a lakásból.

A szerencsétlen asszony kétségbeeséssel a szívében vánszorgott New York utcáin végig. Majd megelégedt benne az öngyilkosság rémes gondolata. Felült egy hajóra, mely New Yorkot összeköti Hobokennel. Mikor a hajó a Hudson folyó mellé közepe volt, a szerencsétlen asszony egy eles sikotással a hullámokba vetette magát. Egy Walsh Arthur nevű fiatal munkás gyorsan utána vetette magát és ki is ragadta az öngyilkosjelöltet a hullámsírból.

MAGYAR FEKETE KÉZ.

Szűcs Károly ezer dollár „bail“ alatt.

A new yorki felsővárosi magyarság hetek óta izgalomban van. A 124-ik utczában lakó magyarok egyre kapják a fenyegető leveleket s habár megtették a feljelentést a rendőrségen, a fenyegető levelek csak nem maradtak el.

Most végre a rendőrség kinyomozta a magyar „fekete kéz“t a 118-ik utca 436-ik száma alatt lakó Szűcs Károly személyében, akit persze letartóztattak és ezer dollár „bail“ alá helyezték.

Jövő számunkban bővebben visszatérünk erre a kinos esetre.

UJ BIZTOS.

A new yorki kikötőben Williams Vilmos fog uralkodni.

Watchorn Róbert helyébe a new yorki bevándorlási hatóság főnökekül Williams Vilmos lett kinevezve, aki egyszer már ura volt Ellis Islandnak.

Williams éppenséggel sem barátja a bevándorlásnak s ebbeli érzelmet soha el nem titkolta. Nagyon igazságszerető ember azonban s amíg ő volt Ellis Islandon, egyéni érzelmei dacára tiszteltem tartotta minden bevándorlónak jogát és soha el nem tűrte az embertelen bánásmódot a bevándorlókkal.

Akkori titkára gyűlölte a magyarokat s a new yorki asszonyok politikai klubjában idegenellenes, s különösen magyarellenes felolvasást tartott, a miért azután a Bevándorló szerkesztője tornát reszelt az orra alá. Maga Williams azonban barátja a magyaroknak, ismételve ellátogatott a new yorki republikánus klubba és ennek mulatságain gyakran részt vett.

POLGÁRMESTER-VÁLASZTÁS.

KÜZDJÜNK A KÉPMUTATÁS ÖRDÖGE ELLEN.

Előttünk fekszik egy angol röpirat, amelyben new yorki polgárokból alakult egy bizottság az ö polgármesterjelöltjét ajánlja a new yorki választók figyelmébe.

Ezzel a röpirattal az őszszel megejtendő polgármesterválasztási küzdelemnek első ágyuja előördült. Sorakoznak immár New York városának politikusai s így kell, hogy idejekorán sorakozzanak maguk a választópolgárok is s kell különösen, hogy mi magyarok sorakozzunk.

New York a bevándoroltaknak városa. A városi hatóságnak tekintettel kellene lenni arra, hogy azok, akik ebben a hatalmas városban letelepedtek, oly életvezeteket s oly szokásokat hoztak magukkal, amelyekből őket merő képmutatásból könyörtelen szigorral kiforgatni nem szabad. Igaz ugyan, hogy akkor, amikor itt letelepedtünk, méltán elvárhatják tőlünk, hogy beilleszkedjünk az amerikai kerethe, hogy alkalmazzuk az amerikai szokásokhoz. Szívesen meg is tesszük, amennyiben ezek az amerikai szokások józanok és nincsenek ellentétben az embernek legegységibb felfogásaival az életéről és ennek ártatlanabb örömeiről. Amit azonban ez a csomó farizeus rádiktálni akar e város sok milliónyi lakosaira, sem nem amerikai szokás, sem nem józan. Utalunk csak arra a hajszára, amelyet a szenteskedés köpönyege alatt a közelmúltban indítottak a vasárnapi szünlelőadások ellen.

A képmutatók Istennek nem tetsző dolognak bélyegezik a vasárnapi szünlelőadásokat és sikerült ezeket becsületesen keresztülvinnök. Alig kell magyaráznunk, hogy ez a leghitványabb arculesapása a haladásnak, gonosz megbénítása a kulturális törekvéseknek. Mert a szóban forgó farizeusokon kívül alig akad józan eszű ember, aki készségesen meg nem engedné, hogy a színház kulturális tényező. A színházban az ember nemcsak mulat, hanem tanul is.

Az a munkásember, aki a hét hat napján kora reggeltől késő estig a megélhetésért izzad, nem is ér rá hétköznapon ellátogatni a színházba. Van-e hát már joga a hatóságnak őt megfosztani egy élvezettől, amelyet még a legridegebb ember sem bélyegezhet bünyösnek? Mert ha bünyös volna a színházlátogatás, akkor a hétköznap eladósításokat is be kellene szüntetni. A színházban azonban minden civilizált állam a legnagyobb kultúrtevézőnek tekintti, jellel ennek, minden államnak vannak szubvencionált színházai is.

Felemlítettük a vasárnapi szünlelőadások beszüntetését mint egyik merényletet a józan esz ellen. De százával követik el az ilyen merényleteket New York városában, különös tekintettel a bevándoroltak szokásaira. Ezért kell a bevándoroltak állást foglalnia s ezért kell a választási küzdelem folyamán és a választás napján nekünk magyaroknak is tiltakoznunk az oly embereknek megválasztása ellen, akik ellentétbe helyezkednek a polgárság jogosult kívánságaival, a józan esznek legegységibb követelményeivel.

Olvasóink tudják, hogy országsgaztunk hullámszik most az idegenellenes

áramlat. Ennek a szégyenletes áramlatnak csak azzal lehet véget vetni, ha minden idegenszármazású polgár a talpára áll és szavazatával hadat üzen a képmutatásnak, a mindenütt megnyilatkozó embertelenségnek.

Alakítsunk minden telepén magyar politikai klubokat, amelyek, ha a képmutatás és nyers erőszak minden megnyilatkozásához állást foglalnak, sok üdvös munkát fognak végezni.

Különös kötelessége ez a new yorki százezernyi magyarságnak, mely e hatalmas város közéletébe befolyhat, ha befolyjni akar és nem éri be azzal, hogy mindenki társadalmi és politikai páriának tekintsen bennünket.

EGY KALAP MIATT.

A franciaia nevű magyar dírtárusnő.

Habár Nagyszalontán született, mégis Rochambol Gabriellának nevezte magát az a magyar leány, aki tegnap bekötött fejével jelent meg a yorkvillei rendőrbíró előtt, hogy bánalmazással vádolja Hegyessy Gábor honfitársunkat.

Rochambol kisasszony azért vedlett át itt Amerikában francziává, mert mint női kalápkészítő így gondolta magához esábitani azokat, akik a franciaia dívatban látják a tőkely netovábbját. Hegyessy Gábor is Rochambol kisasszonyhoz fordult, amikor növéret egy divatos kalappal akarta meglepni. Megrendelte a kalapot és leszurkolt őt dollárnyi felpenzt.

És elkészült a kalap. Nem Franciaországra emlékeztetett az, hanem egy veteményes kertre, melyből talán a sárgarépa sem hiányzott. A jobbízű Hegyessy-leány persze nem akarta azt a szörnyűsüldöttet a fejére tenni és küldte vissza. És Gábor bátyja vitte vissza a kalapot és kérte vissza a dollárocskát.

Akkor azután a magyar franciaia leány a mesébeli furiává változott. Őt dollár helyett öt újat rakta le a szerencsétlen Gábor arczára és siktott, mint nálunk odahaza öléskor a disznó. A siktásra elősietett a rendőr és vitte Gábort azon vád alatt, hogy ő akart merényletet elkövetni Gabriellán.

Tegnap volt a tárgyalás. A leány bekötött fejével akarta bizonyítani Hegyessy Gábor kegyetlenségét. De Hunfalvy, a furfangos fiskális, aki Hegyessyt képviselte, nem hitt a kötszerekben s mikor ezek lehullottak a szép Gabriella arcáról, ez sértetlennek bizonyult, míg ellenben Hegyessy ábrázatán még világosan olvashatták Gabriella kézírását.

És a bíró ekkor a vádlottak padjára ültette a vádlót. Gabriellát öt dollárnyi pénzbírságra ítélte.

A nagyszalontai franciaia kisasszony fizetett és be nem kötözött, de lehorgasztott fível távozott.

Németh János V. CSASZÁRI ÉS KIRÁLYI KONZULI ÜGYVIVŐ, A LEGREGÍBBS ÉS LEGMEGBIZHATÓBB PENZKÖLDŐ ÉS HAJÓJEGYELÁRUSÍTÓ BANKÁR AMERIKÁBAN. A HONFITÁRSÁK MINDEN NEVEN NEVEZENDŐ ÜGYEIBEN LEKISMERTESEN JÁR EL ÉS EZÉRT MINDENKI TELJES BIZALOMMAL CSAK HOZZÁ FORDULJON. ARJEGYZÉKEKÉRT, BORITEKOKÉRT VALAMINT MINDEN FELVILÁGOSÍTÁSÉRT IRJON E CZIMEN:

John Németh, Banker, 457 Washington St., New York, N. Y.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

THURY ILONA BUCSUZÁSA.

Holnap, szombat este, bucsuzik el tőlünk Thury Ilona, a new yorki magyar színészetnek egyik uttörő és kétségtelenül legtehetségesebb tagja. Az a néhány éves küzdelem, melyet a magyar színészet itt New Yorkban változó szerencsével folytatott, szorosán Thury Ilona nevéhez van fűzve s aki az amerikai magyarság kulturális törekvéseiről ír, az semmi esetre sem fogja Thury Ilonát említés nélkül hagyhatni. Mikor ez a színész-csoport négy év előtt szárnyát próbálgatta, mikor Thury Ilona, Serly Lajosné, Virgály Boriska, Király Aranka, Dobó Böske, Rédey Miklós, Juhász Pál, Horváth Lajos, Nagy Jenő és mások megpróbálkoztak a kulturális és hazafias szempontokból egyaránt nagy vállalkozással, magyar színelőadásoknak rendszeres rendezésével, mi a magunk részéről lelkünk teljes melegevel támogattuk a vállalkozást, amelyhez nagy reményeket fűztünk. Reményeink, fájdalom, nem váltak be, a színészetre vonatkozó törekvések még mostanában sem vezetnek célhoz. Ez azonban nemcsak hogy nem von le semmit azoknak érdeméből, akik előadások és nékülözések közepette folytatták a küzdelmet a szép feladat megoldása körül, ellenkezőleg, ők csak annál nagyobb elismerést érdemelnek azok részéről, akik maguk is kulturális célok megvalósításán fáradoznak. S így a „Bevándorló” csak kötelességet teljesít, mikor Thury Ilonának, aki életétől volt a new yorki színészetnek, távozásakor írott betűkből kisorsolva a homloka köré és azzal a kijelentéssel mend neki istenhozzátot, hogy szép munkát végzett itt közöttünk, oly munkát, melyet sem a saját, az amerikai magyar közélet elzárójai, sem maga a magyarság elfelejteni nem fog.

Thury Ilona holnap, szombat este, a *Webster Hallban* fog a magyar színházlátogató közönségtől elbucsuzni. Ez alkalomból „FELHŐ KLÁRI”-t, a magyar népszínműrodalom egyik legszebb gyöngye kerül színre, *Thury Ilonával a címszerepben*. Az előadást táncmulatság fogja követni. Mi arra kérjük a new yorki magyarokat, akik annyiszor gyönyörködtek Thury Ilona művészetében, hogy bu-

csustélyét avassák a new yorki magyarság ünnepévé. Töltsük meg a színházat az utolsó helyig, adjunk ily módon kifejezést a magyar kultúra e buzgó papnője iránt érzett tiszteletünknek és szeretetünknek. Jegyek korlátolt számban a „Bevándorló” kiadóhivatalában — 327 East 13-ik utca — még kaphatók.

A TRENTONI GYILKOS MAGYAR LEÁNY. Lapunk keddi számában röviden felemlítettük, hogy a New Jersey állambeli Trentonban *Palaska Paula*, egy alig 18 éves magyar leány, megölte Lukács Jánost, a ki őt becsületében megtámadta.

A vérdramának hozzánk most eljuttott részletei a következők: Lukács János, akinek odahaza felesége és gyermekei vannak, a Trenton melletti Kinkorában dolgozott. A végzetes nap délutánján bejött Trentonba, hogy a South Warren street 818. száma alatt lakó barátait meglátogassa. Ott találta *Palaska Paulát* is, akit rosszul leányának mondott. *Paula* visszautasította a rágalmat és azt mondta, megöli Lukácsot, ha ez nem hagyja őt békében. Lukács erre tényleg elhallgatott, mire a béke helyreállt. Este az egész társaság elment a Ferry és Union utcák sarkán levő *Bimber Hallba* egy táncmulatságra. Ugy éjjel körül a jökevény társaság visszament a Warren streetre, ahol a tágas udvaron folytatták a mulatozást. Később *Paula* a konyhába ment, ahova Lukács követte őt. Hogy a kétő között a konyhában mi történt, azt nem tudja senki. Csak azt látták, hogy Lukács a konyhába vezető lépcsőről lezuhant az udvarba s ott néhány pillanat múlva meghalt. *Paula* pedig, mintha esztétet volna, kirohant a házból, a Warren streeten végig a Federal street 516. szám alatti lakásába, ahol a hajnali órákban a rendőrség abban a pillanatban tette rá a kezét, amikor *Paula*, aki nyilván szökni akart, a ruháit csomagolta.

Lelkesek és egyetli titkárok ne felejték, hogy

KÉTSZÁZ HÍMZETT MAGYAR ZÁSLÓ
hirdeti, hogy az egyedüli megbízható magyar zászló- és jelvénykészítő

Perényi Béla
335 EAST 14th STREET, NEW YORK.
Írjon árjegyzékért és költségtérletért.

Tárcza.

KÉT SZIV.

Két szerető sziv ügyébe
Ne aratkozz sohasem.
Idegentől nem fogad el
Tanácsot a szerelem.

Gond s öröm közt megtalálják
Végre is a jó utat
S megriádnak, ha szerelmük
Kertjében egy más kutat.

Egy-egy szavad, pillantásod
— Csejód tiszta lehetett —
Két sziv nyúló bimbójára
Fagyos téli lehetet.

Féltékenység, gyamu dere
Hervasztja a sziveket.
Napsugaras álmod foszlók.
Oda a szép kikelet.

A lobogó szerelemnek
Már csak hamvas üszke ég.
Fészket vert két sziv fenekén
Dacz, gyamu vagy büszkeség.

Hadd küzdje csak végig két sziv
Szencsedélyek harcait.
Egymásé lesz, csak ne szőljon
Közbe még egy — harmadik.
Feleki Sándor.

EGY DÉLUTÁN.

Irta: *Bokor Malvin.*

A fürdőhelyi előkelő, de üres fürdőhely volt. Cifra fapalotái között szinte félelmes volt a csend és az erdei utakon csak a pénzérek andalogtak a cselédeányokkal. Table d'hôtekor megszólalt a gong: ilyenkor néhány botra támaszkodó öreg ur, meg rosszkedvű asszonyság bujt elő a fapalotákban és a társalgóban is abba-maradt a zongoraszó. Itt tanyáztot

A véres dráma színhelyén nyomban a gyilkosság elkövetése után megjelent Piper alügyész néhány rendőr kíséretében a tényállás felvételére. A meggyilkolt Lukács hulláját Bower rendőrorvos vitette el.

BÁTONYI AURÉL APOSA MEGSZÓLALT. Work Ferenc millomos, Burke Roche asszonynak, Bátonyi Aurél honfitársunk válófélben levő feleségül. Az öreg ur, nyilván az ő sazerint a válóper okozója, a minap megszólalt. Az öreg ur felette haragszik mindazokra az amerikai leányokra, akik európai férfiakhoz mennek feleségül. Az öreg ur, nyilván az ő saját leányának Bátonyival kötött házasságának hatása alatt, a következőket mondotta: „Nem tudom megérteni, hogy a mi szép és okos amerikai leányaink mit is gondolnak, mikor azokhoz a külföldi kalandorokhoz mennek feleségül. Ezek a mi leányainknál csak a pénzt keresik. Ideje, hogy ennek vége szakadjon. Milyhely egy tisztességes ember itt meggazdagodik, leányai a tengerentúltra dobálják a pénzt. Ha beleszólásom volna, akasztófával büntetném a nemzetközi házasságokat.”

Igy az öreg Work, akinek szerencsére nincsen beleszólása s így az európaiak továbbra is nyugodtan fogják halászhatni az amerikai aranyhalacskákat. A Bátonyi-féle válópör különben még nincsen eldöntve s így az öreg Worknak még bőségesen lesz alkalma a bosszankodásra.

KASZABÉK ÜGYE. Ismételve említettük hetekkel ezelőtt, hogy Kaszab Imre urat és nejét a bevándorlási hatóság letartóztatta és ismételt kihallgatások után kezesség mellett szabadon bocsátotta, míg Magyarországból különösen a Kaszabné urnő előéletére vonatkozó adatok be nem érkeznek. Értesítésünk szerint ez adatok beszerzésével Braun Márkus urat bízták meg, aki ez idő szerint hivatalos körúton van Európában. Egy a napokban a bevándorlási hivatalhoz érkezett kábeljelentés szerint Braun ur Párizsból Budapestre utazott, hogy a Kaszab-ügyben kívánt adatokat gyűjtse és felettes hatóságának beküldje.

„AZ ARANYEMBER”. Soha nem éreztük kínosabban azt a végtelen nyomort, amelyben a magyar Múza itt Amerikában lézeng, mint mult vasárnap este, amikor a Yorkville Kaszinóban *Bozókya Boriska* jutalomjá-

Alapítottatt az 1899-ik évben.

Egyesült erővel.

JACOB KLEIN

MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓJEGY- ÉS KÖZJEGYZŐI IRODA.

A PENNSYLVANIA VASÚTTÁRSULAT CSEVÉBÜLI MAGYAR FŐÜGYNÖKSÉGE

1340 PEAN AVENUE, PITTSBURG, PA.

207 SIXTH AVENUE, HOMESTEAD, PA.

DUQUESNE, PA.

KULBUNK PÉNZT az 6-hazába gyorsan és biztosan a legrovidebb időn belül kézbesítjük a pénz kitalálását igazoló eredeti postal feladó-vevényre.

VEGZUNK ÉS ELADUNK külföldi pénzeket. Pennsylvánia állam bankházainak nagy részét mi látjuk el haza pénzzel. Pénzkezelő el fogadjuk megörzés véget és fizetünk kamajot; kívánságra elhelyezük bármely hazai bankban, vagy a Magyar Királyi Postakasszárkafiókában és beszeressük az eredeti betétkönyvecskéket.

ELADUNK HAJÓJEGYEKET bármely hajóra a hajótársulatok eredeti árán és nagy kiterjedésű ésszekkötétfestéknél fogva utasaink mindent a kellő védelemben részesülnek.

JOGI KATONAI, TELEKÖNYVI ÉS HAZAI PERES ÜGYEKBE szakértelemmel, gyorsan és pontosan járunk el.

Írjon árjegyzékért e címre:

JACOB KLEIN

1340 PENN AVENUE,

PITTSBURG, PA.

WILLIAM S. SUSSMAN

INGATLAN-ELADÁS ÉS BIZTOSÍTÁS.

KÖLCSÖNÖK INGATLANOKRA.

Telefon: 5522 Broad.

42-44 BROAD STREET,

38-40 NEW STREET,

NEW YORK.

tékeképpen Jókai Mórnak „Az Aranyember” című hatásos színművét hozták színre. Azaz inkább akarták színre hozni, mert az utolsó két felvonás a teremtulajdonos jóvoltából elmaradt s így a szerencsétlen színészeknek a színpadról az előadásnak vég nélküli végét be kellett jelenteniük. Az ilyen dolgok nem a színészeknek válnak szívesen. A mi színgyűnk ez, new yorki magyarok. A kis South Bethlehemben a maroknyi magyar fel tudta építeni a Magyar Házat s ezzel ottont adni a magyar Múzsának még a szerény műkedvelői előadások számára is, míg mi százezernyi new yorki magyarok egy-egy német vagy angol teremtulajdonos brutális önkényének vagyunk kiszolgáltatva, amikor a magyar iroda-

lom egy-egy gyöngyében óhajunk gyönyörködni. Vajjon fogja-e magát ez a new yorki magyarság valaha megemberelni?

Az előadásra igen szép számu és válogatott közönség gyűlt egybe. *Bozókya Boriska* neve vonzotta oda, akik mint drámai művésznőben volt már alkalma gyönyörködni a new yorki magyarságnak. Athalál adta az „Aranyember”-ben s habár művészetét csak az utolsó két, az elmaradt felvonásokban ragyogtathatta volna, akkor, amikor a harag és a boszu összeházasodik és elementáris erővel tör magának utat a legszembetűnőbb meiben, a szerelmében megbántott női kebelből, láttuk azt a drámai erőt megnyilatkozni abban a jelenetben is,

nek hevesen telegrafáltak a tekintetükkel:

—Egy báró... Egy csinos, fiatal, szőke báró... Kezdem nem bánni, hogy idejöttem...

A tartalékos a boldogságáról kezdett beszélni ideáljának, amelyet azon érez, hogy Juczit viszontláthatja. Éppen azt akarta kifejezni, hogy még csak az utköltöset sem sajnálja, amikor észrevette, hogy Juczi nem is hallgat rá, ellenben sűrűn pillant a szomszéd asztal felé, amelynél a fiatal báró ült, nagyuri fesztelenséggel mélyesztve a kezét a zsebébe. Szegény Bence ur, — így hívták a tartalékost, — jaj lett volna neki, ha hasonló dolgot mer vala cselekedni. A bárótól azonban ez is szép volt: a Juczi kisasszony mámorosan elragadtató pillantása legalább így mondta: Az előkelő idegen végre kegyeskedett tudomásom venni a szép leány hámulatát. Most már ő is nézte Juczit: szigorúan, hidegen, angolosan, de kiertáon. Később pezsgőt hozott és alig észrevehetően az asztaluk felé emelte poharát. Juczi elpirult és boldogan mosolygott, Bence József ur pedig a mamára pillantott és remegve gondolta, hogy baj lesz. A mama rögtön pofon teremtí vagy a leányát, vagy a bárót.

A családja nagy volt: a derék nő éppen nem látszott nyaklevesre késznek. Sőt ellenkezőleg, maga is pirós lett, izgatottan kapkodott a frizurájához és előkelő tartással egykedett ki a székén.

—Jóska, — sziszszent fel Juczi, — maga megint a szájába vette a kést.

Jóska rémülten tette le az étkezserszámot. A mama ekkor szigorú pillantást vetett gyermekére és a leány hirtelen meggondolkozott. Nem csinált többé haragos arcot, sőt: édesen rámosolygott Bence urra és beszégetni kezdett vele. Egészen közel hajolt hozzá, a szemébe nézett és ka-

ezéran fordította feléje a csinos fejét, de tisztán látszott, hogy ez a selkedés nem a szegény Jósának szólt, hanem a bárónak. Még Bence maga is észrevette a dolgot.

Ebéd után a hölgyek felmentek a szobájukba délutáni álomra, amely eddig a fürdőlet legfontosabb és csaknem legérdekesebb programszáma volt. A leányok azonban felóra mulva csodálatos módon valamennyien előkerültek, még pedig nem is boglyasan és álmosan, hanem tiszta bluzban és frisszírurával. Gyilkos pillantásokkal nézegették egymást és szemmel láthatólag mindegyik azt gondolta a másikról:

—Mit keres itt ez ilyenkor?

Határozottan Juczi volt a legszebb. Jó szabású fehér princesse-ruhában volt és felrakta valamennyi ékszerét. Már éppen Bencét kereste a tekintetével, amikor hirtelen melléje lépett a báró.

—Megengedi, hogy bemutakozzam? — kérdezte németül. — Fürdőn, ugye bár, megengedi az etikett az ilyen dolgot...

Szörnyű hosszú német neve volt. Juczi a felét sem bírta megjegyezni. A báró később csónakázni hívta, a tóra. A leány megkérdezte az édesanyját és neki is bemutatta az előkelő udvarlóját. A mama a legilluzinóbb pongyolájában boldogan foglalt helyet a parton és a lorgonján át nézte a csónakázó párt. Képelemben már látta is, amint Juczi a saját halastávon csónakázik egy rajnament kastély parkjában. Bence ur éppen rossz pillanatban toppant melléje:

—Meg tetszik engedni, hogy tartssam? — kérdezte, miközben féltékeny emelte fel a fűből a mama gallérját és napernyőjét.

—Köszönöm, — felelte öngyűsgöggösen, — de szükségtelen. Nézz inkább azt a szép párt a tavon. Igazán gyönyörű látvány...

amikor Timárt arra viszi, hogy a felesége és Kadosa kapitány közötti találkát kesse. A derék művészt tapsviharral és virágosóval fogadják és a taps minden egyes megjelenése után megismétlődött. — Végtelen kedves megjelenésű volt *Deutsch Rézika* Noemi szerepében. Nála bájosabb vadvirágot Jókai sem álmodhattott szoborban mint műkedvelő vállalkozott a szerepre, ezt annyi nemes érzéssel, annyi bájos egyszerűséggel töltötte be, hogy a virágözönre, a tapsviharra egyaránt rászolgált. Ezzel a fiatal hölgyvel óhajtott még a magyar színpadon találkozni. — A szenvedő *Timea Oláh Annában* méltó személyesítőre talált. A megsebzett szív fájdalomát diszkrét finomsággal tükröztette vissza és dikezőlőja valóban nemes volt abban a jelenetben, amikor férjét védi és a kísértés ellen küzd. Őt is érdeme szerint tüntették ki virágokkal és tapsokkal. — *Karacs Ilona* Teréz asszonya gazdag volt a drámai fordulatokban és *Erdős Paula* Zsófiájával sok derűtséget okozott. Mindkettőjük érdemes tagja a new yorki színészcsoporthoz s a közönség eléggé ismeri őket. — A férfiszereplők közül ki kell emelnünk *Teichner Lajost*, aki a színpadra temett. Az ő Krisztyán Tódorjában volt élet. *Karacs Imre*, ez a kitűnő művész, mint „aranyember” nem fejtette ki minden tehetségét. Valamely több melegség még a vasárnapi forró estén sem ártott volna. *Dr. Vasváry Jenő* Kadosa kapitányt elegáns megjelenésű volt. Ugy a Brazovicsfal — akit Gerő Károly jóleső humorral személyesített, — a hozomány körül, mint Timeával a szerelem dolgában folytatott párbeszédében eltalálta épp úgy a száraz üzleti, mint a fellobbanó érzelmele hangját. — *Heltai Árpád* a török menekültöt hivat ábrázolta. — A nézők között *Serlegi* karnagy vezetése alatt kitűnő zeneszámokat játszottak.

EGY MAGYAR CSALÁD BAJAI.
Stranz Frigyes honfitársunk, aki családjával és gyermekeivel négy éven át az Egyesült Államok lakosa volt, tavaly visszautazott Magyarországra, ahol azonban, úgy látszik, nem bírt megmaradni. Hajóra ült ismét és a napokban érkezett feleségével és öt gyermekével a new yorki kikötőbe. Itt kínos meglepetés várta őt. Az egyik leányát az orvosok szembetegnek nyilvánították és emnélfogva nem engedték partraszállni. Az egész

A mama nagyon jól tudhatta, hogy Bencez ur egy el fog rohanni a gyönyörű látvány elöl, mintha puskából lötétek volna ki. De éppen ezt akarta. Ne gondolja a báró, hogy Jucinak van már komoly udvarlója, mert amilyen nobilis gondolkodású az ilyen arisztokrata, még kitér a régi udvarló utjából...

Bencez el is rohant, azonban egy pár perc múlva, dult arccal, ökölbe szorított kézzel ugyan, de visszafordult. Éppen jókor. A báró a part-hoz evezett és hódolattal segítette ki Jucit a csónakból.

Holnap kirándulunk a báró urral. — újságolta a leány ragyogó arccal. — Fiakkeren megyünk, nem, autóbussal bérelünk a Vöröskőig. Milyen jó is lesz, hármásban kocsikázni...

Bencez, akit a mama időközben letlenül bemutatott a bárónak, reménykedve lépett közelebb: — Hármásban?

Igen, — felelte Juczi helyett az anyja. — a báró ur, a leányom, én... Kérem, Bencez, tegye le a napernyőmet...

Bencez letette. A vacsoránál nem ült Jucziék asztalához: igaz, hogy nem is hívták. A báró ellenben most már ott foglalt helyet és hangosan beszélgetett a holnapi kirándulásról. A többi mamák és leányok a méregtől vörösen ilték a helyükön s nagyon tökéletlennek találták az emberi szervezetet. Mégis csak borzasztó hiányosság, hogy a fülét senki sem tudja behunyni és a legbosszantóbb dolgokat is végig kell hallgatnia...

Megkönnyebbülten lélegzettek fel, amikor a bárót hirtelen kiszólitotta a főpincér. Azt mondta, két ur keresi. — Azonnal visszajövök, — szolt a báró, küssé elpirulva.

családot átszállították Ellis Islandra, ahol, ha a család a kezelési költséget megfizeti, gyógykezelné fogják a leányt. Stranz Clevelandba igyekezett feleségének édesapjához.

NÉMETH JÁNOS, A MAGYAROK BARÁTJA. Bátran mondhatjuk, hogy az Egyesült Államokban nincsen egyetlen magyar telep sem, ahol *Németh János* new yorki magyar bankár nevét ne ismernek és tisztelettel ne említenék. Azon hosszú idő alatt, amióta Németh János a magyarok pénzeit kezeli, hajójegyeket ad el nekik és ügyes-bajos dolgaikban eljár, a magyarság igaz barátjának bizonyult. Müködését a legszigorubb lelkiismeretesség mellett a legmesszebb menő előzékenység jellemzi. Ez vitte az ő jó hírnevét mindenütt és egyre szaporítja azoknak nagy számát, akik üzleti dolgaikban felkeresik őt. *Németh János* bankháza a lehető leggyorsabban továbbítja a reábitott pénzeket. *Németh János* összeköttetésben van minden hajótársulattal s így gondoskodhat minden utazni akaró magyarnak legnagyobb kényelméről. *Németh János* new yorki főirodájának címe: JOHN NÉMETH, banker, 457 Washington street, NEW YORK, N. Y.

„A HÁLÓKOCSEK ELLENŐRE.”
A new yorki *magyarajku bádósok és szerelők egyesülete* mult szombati élvizeses estében részesítette tagjait és pártolóját. A yorkvillei kaszinóban táncmulatsággal egybekötött színelőadást rendezett. Színelőadást „A hálókocsek ellenőre” s a szereplők kiknek legtöbbje magából az egyesületből került ki, elég jól álltak meg a helyüket. Biztosan mozogtak a színpadon s ami fő: tudták a szerepeiket. Különösen ki kell emelnünk, hogy ily renddel még egyetlen magyar színelőadás sem találkozott, pedig elég közönség tolongott a teremben.

VÉRÉS BOSZU. Perth Amboyból írják lapunknak, hogy ott a Franklin Frunaceban lakó *Vas György* azzal állított be a rendőrkapitánysághoz, hogy megölte a feleségét. A kapitány eleinte azt hitte, hogy örültél áll szomban, amikor azonban Vas arra vállalkozott, hogy elvezeti az asszony hullájához, a kapitány melléje adott két rendőrt, akiket Vas elvezetett a Perth Amboy kültelken levő Szent Máriáról elnevezett katolikus temetőhöz, ahol egy bokorban tényleg az asszony holttestére akadtak. Erre az

De nem jött vissza. Sem azonnal nem, sem később. Az étteremből senki sem mozdult, mindenki várta, cserkenek a fülét levághassa, mint Péter a biblíában a főpap szolgáját. Ilyenkor annak a fülét vágja le, aki éppen a közelében van... Szerencse, hogy még este előtt megtalálták és a nagy konyhakést is elvették tőle.

Juczi rémülten kapott a saját rózsaszínű füléhez. Aztán még borzasztóbb dolog jutott az eszébe: — Tudja már a mama?

Bencez ur csak egy kifejező mozdulattal felelt. A mozdulattal a karjával tette, a karján pedig ott lógott a mama gallérja és napernyője...

— Mit szólnak majd a többiek? — gondolta most Juczi. — Ki fognak nevetni...

Nem, azért sem fogják kinevetni. Mert az csak nem nevetni való, ha ő holnapra a menyasszonya lesz egy becsületes, jó állású fiatal embernek? A mama gallérja is azt jelenti: „Bánj jól Bencezével!”

Hát jól bánt vele. Helyet csinált neki maga mellett a padon és azt mondta: — Holnap kirándulunk a Vöröskőhöz, jó? Hármásban, gyalog. Imádom a gyalogsétát...

A jámbor Bencez ellágyult. A hold fehéren világította meg Juczi csinos profilját, a leány keze ott pihent a pad támláján, Bencez feje mellett. A fiú érezte, hogy itt a pillanat. Megcsókolta Juczi kezét: — Juczi nagysád, én már olyan régem...

A leány szelíden mosolygott. A mama, aki ilyen pillanatokban mindig hívti szokta Juczit, nagyon csendesen viselkedett. Bencez beszélt, a békák gnyosan vargyogtak a tóban s az öreg hold küssé félrehuzta a száját...

Juczi rémülten bámult a fiatal emberre. Bencez nyugodtan folytatta:

után visszavezették Vast a rendőrségre s a történetekről értesítették a rekordert. Neki azután Vas, aki nyilván jogosultnak tekintte a tettét, a következőket mondotta el: Feleségem néhány hét előtt Franklin Furnacei otthonomból megszökött. Szeptember óta harmadszor szökött meg, pedig még csak tavaly júliusban esküdünk egymásnak hűséget. Azt hallottam, hogy Perth Amboyban egy gyárban dolgozik s így két nappal ezelőtt idejöttem, hogy megbüntessem őt. Tegnap reggel meglestem, amikor munkába ment. Aztán megszólítottam s rábeszéltem, hogy kövessen engem. Együtt mentünk s mikor a bokorhoz értünk, lelöttem. Azután czéltalanul bolyongtam, míg végre arra határoztam el magam, hogy jelentkezem a hatóságknál. Rossz asszony volt, azért öltem meg. Nem bánom, ha fel is akasztanak érte. — A szerencsétlen embert átvizsig majd a new brunswicki állami börtönbe, ahol le is tárgyalják majd az ügyét.

NEM KÉZBESITHETŐ MAGYAR LEVELEK A NEW YORKI FŐPOSTÁN. 52 Balogh Ambrus, 92 Beck Lajos, 152 Biesz Miss Susanne, 190 Bubenhauser Dániel, 227 Csaplár Mariska, 286 Daffl Fülöp, 289 Danyi Károly [2], 340 Ecker G., 382 Frankl Adolf, 477 Gaál John, 487 Gombay Helén, 588 Gottesman Leopold, 609 Gutekunst Filip, 672 Hirschl Henry, 694 Hucck Suzanne, 728 Gasper John [2], 745 Kafka Miss Josefina, 766 Karl Miss W., 810 Kneipp Betti, 834 Koblinger M., 857 König A., 873 Koszta Stefan, 937 Lévai Arthur, 1059 Mellicky Miss Paula, 1074 Mezny Jos., 1091 Minten Eduard, 1136 Neider Heinrich, 1185 Oswald Miss Rosina, 1233 Pichler J., 1299 Reinitzer Dávid, 1362 Rotter Bernát, 1461 Santer József, 1479 Segal Harry, 1601 Stoll Miss Kati, 1661 Taub Mária, 1684 Török Miss Vilma, 1703 Ujlaky Frank, 1717 Varga Ignác, 1744 Wayand Georg, 1787 Werner Christian, 1806 Wintorisz iss Mária, 1843 Ziar Miss Mária, 1858 Zsoldak Mária. E. M. Morgan, postamester.

LESZ NEW YORKBAN „ARANYEMBER” ELŐADÁSÁNAK MÉRTELŐSÉGE. Csak fennebb „Az Aranyember” előadásának méltatásánál panaszkodtunk azon, hogy a nagyszámú new yorki magyarság tétlenül nézi, hogy mulatságaik rendezése alkalmából idegen helyiségekbe szorul, ahol a német, amerikai vagy

THURY ILONA
SZOMBATON, MÁJUS 22-ÉN ESTI 8 ÓRAKOR BUCSUZIK
‘FELHŐ KLÁRI’,
RÁTKAY E. GYÖNYÖRŐ ÉNEKES NÉPSZIMMŰVÉBEN A NEW YORKI MAGYAR KÖZÖNSÉGTŐL.
JUTALOMJÁTÉKÁRA
MEGHÍVJA EZENNEL MINDAZOKAT, AKIKNEK SZERETETÉT ELVEZTE ITT-LETE ALATT. AZ ELŐADÁS A
WEBSTER HALL
DISZTERMÉBEN LESZ MEGTARTVA, 119 EAST 11-K UTCAZÁBAN.
Előadás után táncz.
JEGYEK A „BEVÁNDORLÓ” KIADÓHIVATALÁBAN, 327 EAST 13-K UTCAZÁBAN IS KAPHATÓK.

TÖKE: 100.000 dollár. FELESLEG: 500.000 dollár.
Elnök: Sand. B. Price. Aleln. I. L. Peck. Pénzt. H. C. Shafer. Hely. pénzt. Jas. Blair Jr.
Scranton Savings Bank
129 és 122 WYOMING AVENUE, — — — SCRANTON, Pa.
Alapított 1867-ben. Alapított 1867-ben.
ESZAKKELETI PENNSYLVANIAI LEGRÉGBIBB TAKAREKPÉNZTÁRA
Ez a bank elősegíti az embert a takarékoskodásban.
Kamatokat januárius 1-én és július elsőjén kifizeti.
BETÉTEK ELFOGADÁSÁRA SZOMBAT ESTE HÉT ÓRÁTÓL NYOLCIG NYITVA VAN.

SZABÓ LAJOS postamester
CHROME, N. J. ÉS VIBÉKE
EGYEDÜLI MAGYAR KÖZJEGYZŐJE. HAJÓ- ÉS VASUTI JEGYEK TÖRVÉNYES ÜGYNÖKE.
Pénzszállítás Európa bármely részébe. Az Egyesült Államokban engedélyezett Money Orderon szállítjuk, ha \$10.000 évadok van letelve. Minden reám bízott törvényes ügyeket a legszakszerűbben elvégzek. Tanácsot és utalgatást ingyen adok. CZIM:
LOUIS SZABÓ, Chrome, N. J.

FÉRFIAK!
Kik ifjúkori könnyelműség és a természetellenes kikapongás szomorú következményeit érzik, ne essenek kétségbe, mert van még segítség, mely ezen bűnös betegség következményeitől megszabadít. Kétségtelen, hogy ezen csunya szenvedély a legborzasztóbb betegségeknek lehet okozója; hátrétegetve a tudósvizre való hajlandóság, az ideggyógyászok hosszú sorozata egész a tébolydíg. Nem is követnek el a csoda-professzorok és humbugdoktorok annyi csalást senkivel sem, mint e szenvedély szerencsétlen áldozataival. E helyen is figyelmeztetünk mindenkit, hogy lépre ne menjenek ilyen csalóknak. E szerencsétlen szenvedély első következménye az éntudatlanul jövő magömlés, eleinte ritkábban, majd sürűbben. A szem beesett, két gyűrűs lesz, majd gyakori féltékenység, évtárgyalanság, álmaitás és idegesség gyötrik a beteget. Ezen bajok ellen egyedül szer a MÉRITS-féle SATURNIN. Ezen szer már néhány adag után megszűnteti a magömlést és az elvesztett erőt visszaadja. A SATURNIN megszűnteti a féltelmet, a régi életkedv és önuralom visszatér és a betegség külszint egészséges arccszín váltja fel. 1 üveg SATURNIN ára magyar utasítással 1 dollár, postán küldve 1 dollár 10 cent. Egyszerre rendelve 3 üveg 2 dollár 50 cent. Postán küldve 2 dollár 75 cent. Posta-megrendelés az ár előleges beküldésével (pénz, bélyeg, vagy money order) történik titoktartás nélkül.
Egyedül kapható és megrendelhető a CLEVELANDI VÖRÖS KERESZT (RED CROSS PHARMACY) első magyar gyógyszerkereskedéséből. Levélet címezze magyarosan így: „VÖRÖS KERESZT” MAGYAR GYÓGYSZERTÁR, 8901 BUCKEY RD Cor. 89th ST., CLEVELAND, O.
Írjon még ma a most megjelent „HASZNOS TANACSDÓ” című könyvről.
— INGYEN KÜLDJÜK MEG. —

olasz nemzetségű teremtulajdonosok akképp bannak el velünk, ahogy ők akarják. Örömmel vesszük most annak híret, hogy a *Harlemi Első Magyar Betegséggyógyító Egylet* ezeken a bajokon segíteni akar, házat akar vásárolni és abban a magyarság részére gyűlés, táncz- és színelőadásokra alkalmas termeket építeni. A derék egytel ebből a végből már ki is küldött egy bizottságot, mely *Ortó István, Doktor Lajos, Nagy Endre, Stich Ferenc, Ternai András, Pál József, Stigler Ferenc* és *Haras András* urakból áll. Üdvözlöljük a derék egyletet a tett terén!

presbyteriánus kórházba, ahol ki is adta szenvedő lelkét.

DEPORTÁLNI AKARJÁK ÖT.
Hartman Kálmán new yorki honfitársunk kilencz év előtt tizenhárom éves korában kihozta magával Magyarországból hűgát. Néhány év előtt a fiatal hölgy hazautazott Kisvárdára, a hol Stern Ignác-hoz feleségül ment. Most két esztendeje férj és feleség kivándoroltak Amerikába és New Yorkban letelepedtek. Az asszony elméje néhány hónap előtt megzavarodott, mire az ellis islandi Manhattan State kórházba vitték. A bevándorlási hatóság nem akarja tekintetbe venni, hogy az asszony tulajdonképpen itt nevelkedett s csak attól az időtől fogva számítja itt tartózkodását, amióta férjével kijött. Miután azóta még nem telt le három év, a szerencsétlen asszonyt az idevágó bevándorlási törvény alapján deportálni akarják. Mikor fognak már ezeket a brutális törvényekbe emberséges szellemet önteni?

MEGINT BÁTONYI.
Nejénél és apósánál foglaltat.

Lapunk e mai számának más helyén leközöljük Bányai Aurél honfitársunk apósának, Work milliomosnak nyilatkozatát. Nem csodálkozunk azon, hogy az öreg most haragszik a volt vejére. Sok gallibát csinál. Amint most Newportból jelentik, Bányai az ő tulajdonát képező ingók ki nem adatásáért százötvenezer dollár erejéig kártérítést pert indított a felesége és az apósa ellen s egyuttal lefoglaltatta a szóban forgó ingóságokat, de lefoglaltatta egyuttal apósának birtokait is.

Közben az asszony, aki válókeresetével elutasított, perújítást kért és a bíróság valószínűleg helyt fog adni a kérelemnek.

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelenik minden KEDDEN és PÉNTEKEN.
Szerkesztés és kiadás: SINGER MIHALY.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
227 EAST 13th STREET, NEW YORK.
Telefonszám: 4350 ORCHARD.

ELFIZETÉSI FELTÉTELEK:
New York város egész évre..... \$2.-
Egyesült Államok egész évre..... \$2.50
Magyarország egész évre..... \$4.-

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY.
Edited and published by: MICHAEL SINGER.
Editorial Rooms: 327 East 13th St., New York.
Telephone: 4350 ORCHARD.

SUBSCRIPTION RATES:
For New York City, 1 year..... \$2.-
For the United States, 1 year..... \$2.50
For Hungary, 1 year..... \$4.-

Entered as second-class matter January 3, 1905,
at the Post Office at New York, N. Y. under
the act of Congress of March 3, 1879.

SZILÁNKOK.

—Szobrot az indiánoknak! Ez a legújabb jelszó járja most be az Egyesült Államokat. A képmutatás netovábbja. Előbb halálra üldözték, lemezárólták ennek az országnak ezen kulturális és hatalmas öslakóit s most, most szobrot emelnek nekik. Ez a szobor sokat fog hirdetni. Első sorban Amerikának könyörtelenségét, rideg, az embertelenségig rideg önzését.

—Hát a négerekkel mit tett ez a különben bámulatos erejű Amerika? Testvérharcot folytattak, véres, gyilkos testvérharcot azért, hogy állítólag emberjogokat biztosítsanak a fekete embernek. S mikor ez az önérdék-parancsolta emberséges hullám lezajlott s a néger felszabadult, a társadalom rabszolgájává, páriájává tették a szerencsétlen feketéket, csöbörhűl vödörbe juttatták őket. Így van ez minden vonalon. Az emberszeretet nevében a legnagyobb brutalitások és merő hasonlóságból a legnagyobb emberszeretet.

—A „Pesti Hírlap“ new yorki levelezője „Drótostó“-járól írva, azt mondja és a „Pesti Hírlap“ leközli: „Mert ezt a darabot is a magyar művészet lelkes barátja szándékozik színrehozni, a — nagy Savage.“ Olcsóbban még senki sem jutott a „nagy“ jelzőhöz. Egy hirdetésért a magyar művészet lelkes barátjává, nagygyá avatta egy magyar újságíró Savaget, az ügyes amerikai business-embert.

—New Yorknak újabb szenzációja lesz. Haines kapitány felett még alig mondták ki ugyanis az ítéletet, a szerencsétlen ember még alig helyezkedett el sing singi zárkájában s máris hirdetik, hogy áldozatának felesége, Annisné asszony a színpadra megy. S a színigazgatók kapkodnak az asszony után, aki életének borzalmas tragédiáját íme a pénzeszínre használja fel. A „bánatos özvegy“ könyörtelenség fog vonzani, míg férje a színon porladoz és Haines a börtön falai mögött siratja elvesztett boldogságát, életének lehullott reményeit.

—Nem bánom, ha felakasztanak, de meg kellett ölnöm az asszonyt, aki rövid házasságunk óta háromszor megszökött tőlem, megcsalt. — Így mondta ezt a minap Vas honfitársunk Perth Amboyban, miután lelőtte volt hűtlen feleségét. — Ez egyszerű munkásember e kijelentése oly nagy drámai erejű, hogy érdemes rajta elgondolkozni. Vajjon fog-e betekinteni az emberi érzelmek műhelyébe, Vas szívébe s egy pillanatig is eltűnődni azon, hogy az a szerencsétlen ember mennyit szenvedett, amíg eljutott oda, hogy még a felakasztatás árán is büntetni akart!

—Az amerikai gyárosok szövetkezete gyűlésezett. Gyűlésén a bevándorlással is foglalkozott. Kimondta, hogy a bevándorlóknak válogatni kellene, mielőtt partra bocsátják őket. Persze, kiválogatni kellene azokat, a kik a gyárosok céljainak legjobban megfelelnek, akiket a legolcsóbb bér mellett a legkönnyebben lehet nyuzni.

AMERIKAI DOLGOK.

A HADÜGYI KÖLTSÉGET TIZMILLIÓ DOLLÁRRAL CSÖKKENTIK. Ennek a törekvésnek melyet Taft elnök önmaga elé tűzött, nevezetesen az állambiztonsági kiadások kevesebbségét, megvalósítását látjuk abban, hogy az 1911. évi költségvetés megállapításánál a szárazföldi és tengeri haderő költségeit tizmillió dollárral kevesebbitik. A kormány nem akarja ezzel az állam védelmét semmi módon gyengíteni, csak a beruhásoknál törekszik a kiadásokat ott leszállítani, ahol az ily kiadások nem feltétlenül szükségesek. Meyer tengerészeti államtitkár, az egyes flotta-parancsnokokat már magához rendelte, hogy szakszerűen megvitathassák, melyek azok a kiadások, amelyekből el lehet tekinteni az állam haderejének megcsorbitása nélkül.

SZIDALMAZÓ SZAVAK A KONGRESSZUSI NAPLÓBAN. Hallingsworth Ohio állami képviselő egyik kongresszusi beszédében kritika tárgyává tette Mississippit állam viselkedését abból az alkalomból, hogy nevezett állam a Mississippit hajónak egy ezüsttáblát ajándékozott Jefferson Davis arcképével, ki tudvalevőleg ezen állam fia volt. A déli államok i. jai véres cikkeiben támadták Hellingsworthot ezen beszédeért s öt lapjuk hasábjain a legdurvább sértésekkel illeték. Hallingsworth felelni akart a Házban a támadásokra és midőn felelőlvá várt az ellene írt cikkeket kitételeit, ahol „elsőrendű számar“, „politikai hull“, „férfiak és nők kiráblója“ csak a legenyhébb jelzők közé tartoznak, s amelyeket a Ház gyorsírói a legnagyobb pontossággal örökítették meg a Ház naplója részére, fellélt Fitzgerald brooklyni képviselő és utána Harrison new yorki képviselő és tiltakoztak a beszédnek a Házban való elmondása ellen, miután Hallingsworth privát és nem nyilvános szereplésében támadtatott az említett újságok által. Cannon elnök a tiltakozásoknak helyt adott és Hallingsworthnak el kellett állni beszéde folytatásáról.

VÉRES CSALÁDI DRÁMA. St. Louisban August Poos ékszerész családjában napok óta családi viszályok voltak, mert Pooson a családtagok a téboly előjeleit látták. Alvin leányát szerelmével kezdte üldözni s őt is, önmagát is, le akarta löni. A fia, midőn az apa újból leányára támadt, két golyót röpített apja felé, melyek bár találtak a szerencsétlen, mégis volt annyi ereje, hogy ő is revolvert rántson s a lánmára beszélt feleségét agyonlőtte. Poos meghalt, szerencsétlen neje haloklik, az apagyilkos fiu pedig a rendőrség foglya.

ÖRÜLT A HORDÓBAN. Richard Schott newarki rendőr a Nicholson utca 11. száma alá hívták, ahol egy ember mézszárosbárdal akarta a szomszédját agyonütni. Midőn a rendőr megjelent, látta, hogy egy Wm. Fughes nevű 50 év körüli ember felemelt bárdal a kezében szaladgál az udvaron rémesen ordítva. Schott gyorsan előkerített egy üres hordót, melynek fenekét kiszedte s azt maga elé tartva, az örülten vagdalódzó ember felé közeledett s egy hirtelen ugrással fejére bortította és úgy ártalmatlanná tette őt, majd letartóztatta.

ELÉGETT MILLIÓK. Akronban leégett a hétemeletes Hower-Power-épület. Az összes bennlevő árukészlet a tűz martaléka lett s a kár meghaladja a másfél millió dollárt. Az ott dolgozó munkásleányok súlyos sérüléseket szenvedtek menekülés közben. A tüzoltóság mentési munkálatait nagyban gátolták a minduntalan bedülő közfalak.

UJBÓL A „FEKETE KÉZ“. Piogio Puccio, egy 56 éves olasz, ki 321 E. 75-ik utcában lakott s aki a szerencsétlen Petrosinonak legjobb barátja volt, ötödik emeleten levő lakásán egy ismeretlen tettes lelőtte s rögön szörnyet halt. A gyilkos a holttesten átugorva a lépcsőn leszaladt és nyomtalanul eltűnt. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a tettes fellelérése érdekében. Mindnyájan azt hiszik, hogy a gaztetőt a „fekete kéz“ követte el, mivel Puccio nagy tevékenységet fejtett ki a banditák ál-

tal annyira rettegett és gyűlölt Petrosino fényes eltemetése körül.

35.000 MUNKÁS ÖRÖME. Pittsburgból jelentik, hogy az acéltüstruzton kívül álló vas- és acélgyárakban dolgozó körülbelül 35.000 munkásnál boldogabb ember alig van ma Amerikában földjén. A vezetőség tudtára adta ugyanis a munkásainak, hogy az április 1-én életbe léptetett 10 százalékos munkabérelétszabályzatát június 1-ével megszünteti és a következő 6 hónap alatt a gyárak teljes üzemmél fognak dolgozni.

EL A FEGYHÁZBA. Peter E. Hains kapitányt, William E. Annis gyilkosát, kit tudvalevőleg a törvényszék 8 évi fegyházra ítelt, elvitték Sing Singbe. A szerencsétlen gyilkost sem atyja, sem fivére nem láthatja.

VAD VÉRÜ OLASZOK. A féktelen vérű olasz néppel nem bír Amerikában. A rendőrség bűnkronikája tele van olasz nevekkel. Vér, tűz, pusztulás jelzi minden lépésüket. Egy olasz a Long Island Cityben a 204. Newton Road utcában lakó 29 éves William Boney-t hasbalötte, amiért ez az édesanyját védelmezte egy merénylővel szemben. A szerencsétlen áldozat a Harlem-kórházban élet-halál között lebeg s az orvosok lemondtak életéről.

EMBERI VADÁLMTOK. St. Paulban, Minn. a 23 éves Asboggat Lujzát azzal vádolják, hogy édesanyját egy fejszével agyonverte és aztán benzinnel leöntötte és meggyújtotta. Valószínű, hogy elmezavarában követte el borzalmas tettet, de lehet, hogy a jómódú apa vagyonát akarta minél előbb megszerezni. A leány, ki a rendőrség foglya, még nem vallotta be szörnyű tettetét.

ÉLETMENTŐ KUTYA. Harry Morison chesteri lakos, egy kutyanak köszönheti, hogy ma még Isten szabad egét láthatja. Morison Eddystoneba igyekezvén, hogy utját megrövidítse, egy lapályon akart átvágni. Egyszerre a föld süllyedni kezdett lábai alatt és a földdel ő is egy mély pocsolyába süllyedt. Már közel volt a megfulladáshoz, amikor egy odátvedt kóbor juhászkutya észrevette a halálos küzdelemben levő embert. A kutya borzalmasan vonítani kezdett, ami a mélység felé terelte az uton haladó M. Peetet, aki aztán kimentette a szerencsétlen borzalmas helyzetéből.

SZABADALMAKAT
Kieszközöl bel-és külföldön s azok eladását és értékesítését közvetíti
Herzog Zsigmond
az Egyesült Államok szabadalmi hivatalában bejegyzett szabadalmi ügyvivő és a Budapesti kir. műegyetemen végzett okleveles mérnök. 116 NASSAU STREET, NEW YORK. Este és vasárnap 955 Second Ave.

Balogh Sándor
MAGYAR ÉTTERME
ÉS BOROZÓJA.
103 2nd Ave. New York
(6-1K UTCZA SAROK.)
Naponta zene. Borok házhoz küldetnek. Családok kedvenc találkozó helye. — Telephone: 4027 Orchard
Butorozott szobák urak részére kiadóak.

WÁRADY LAJOS
Hazai peres és katonai ügyek pontos elintézése.
PÉNZKÜLDÉS AZ Ó-HAZABA.
Az összes hajóvonalak képviselője.
HÁSAK VÉTELE ÉS ELADÁSA.
magyar közjegyző
440 S. Broad St., Trenton, N. J.

John R. Pfarr
619 BROAD STREET, JOHNSTOWN, Pa.
Bullód, ahol igaz Molnár-féle borok és pálinkák kaphatók. Finom magyar kávé, pálinka.
(márc. 1.)

Pallas Hotel
122 WASHINGTON AVE., JOHNSTOWN, Pa.
A magyarországi találkozó helye Johnstownban. Különböző sörök, importált borok, nagyban és kicsinyben jutányos áron kaphatók.
BETTERMAN GUSZTAV, tulajdonos

A NAGYVILÁGBÓL.

CARNEGIE A QUIRINÁLBAN. A Rómában tartózkodó Andrew Carnegiet Victor Emánuel király kihallgatáson fogadta abból az alkalomból, hogy nevezett egy, a történelmi korszak előtti állat szobrát ajándékozta a királynak. A fogadtatás nagyon szívélyes volt és Victor Emánuel melegen érdeklődött Carnegie intézetei iránt. Carnegie Capellini szenátor, a bolognai egyetem nagytudása professzora mutatta be a királynak.

A SEIK-ÜL-ISLAM FELEKEZETI BÉKÉT HIRDET. Konstantinápolyból jelentik, hogy a török templomok legfőbb ura, seik ül Islam türelmi parancsot készül papjaihoz intézni, melyben meghagyja nekik, hogy a népet minden módon bírják az új alkotmány iránti tiszteletre és engedelmesre s egyben kijelenti, hogy a Mozlím alapelveivel nem egyeztető össze a nem-mohamedán hitűek üldözése s azért szigoruan reájuk parancsol, hogy hűveiket minden keersztény üldözéstől tartásák vissza.

Chefket pasa fővezér keresztül akarja vinni azt is, hogy a török hadseregbe keresszenek is belépésnek úgy akarja reorganizálni a birodalom haderejét.

A TÖRÖK FŐVÁROSBAN ÖT FOLYTATÓLAGOS NYILVÁNOS KIVÉGZÉS TÖRTÉNT. A török fanatizmus élénk képét nyújtotta öt katonának a kivégzése Konstantinápolyban, kiket tisztjeik megöléséért a haditörvényszék halálra ítelt. Az elítéltek azon perzertől kezdve, hogy a börtönből kivезették, szent énekekbe kezdtek s a szolozsma el nem múlt az ajkukon csak akkor, amidőn a hóhér megrántotta a nyakukra tett köteleit és lábaik alól kivезett a talaj. Egyikük sem mutatott halálfélelmet.

A CZÁR KEGYELEMZ. Ennek idején nagy feltűnést keltett Stössel tábornok, Port Artur parancsnokának 10 évi kényszermunkára történi elíteltetése. Most Szent Pétervárról azt jelentik, hogy a czár megkegyelmezett Stösselnek és vele egyidőben Nebogatoff admirálisnak, ki azért volt elítélve, mert az orosz-japán háboru alatt hajózájt átadta az ellenségnek. Velük együtt kegyelmet nyert két tengerész is.

CHEFKET PASA AZ EURÓPAI TÖRÖK CSAPATOK PARANCSONOKA. Az alkotmányos hadsereg parancsnokává a török kormány előterjesztésére a szultán Chefket pasát nevezte ki. Ő most az 1., 2. és 3. hadtestnek a legfőbb ura a szultán után.

AZ ÁLTALÁNOS SZTRÁJK, UGY LÁTSZIK, FÜSTBE MENT. Azon készülődése és izgatása a postásokkal romok szakszervezeteknek, hogy a postások támogatására általános sztrájk legyen, megdőlni látszik az újított ellenállás, kik még nem látják az időt eljöttnek arra, hogy a munkásvilágot sikerrel alig biztató megrendítésnek tegyék ki. Párizs falaira a szervezők kiáltványokat ragasztottak, melyeken minden munkást felhívnak a csatlakozásra és a postások érdekében egy általános sztrájk kimondására.

VILMOS CSÁSZÁR AZ ŐSZI FEGYVERGYAKORLATOKON. A Neue Freie Presse jól értesült forrásból jelenti, hogy Ferenc József király meghívta Vilmos német császárt az őszi nagy hadgyakorlatokra, s a németek fejedelme a meghívást elfogadta.

A JAPÁN FEJEDELMI PÁR KIHALGATÁSON FOGADJA AZ OTT IDŐZŐ AMERIKAI PACIFIC-FLOTTA PARANCSONOKÁT ÉS KISÉRÉTÉT. Tokióból jelentik, hogy a Mikádó és neje, Giles B. Harbort, az amerikai Pacific-flotának parancsnokát kihallgatáson fogadta és vele

hosszabb beszélgetést folytatott. Az amerikai tisztek elragadtatással beszélnek arról a szives fogadtatásról, a melyben őket úgy az udvarnál, mint a katonai körökben fogadták. Harbort O'Brien, az amerikai japán nagykövét, mutatta be a császári párnak.

„VIG ÖZVEGY“ KÖRUTON.

A new yorki magyar színtársulat utazik.

Ritka élvezetben volt része két egymást követő napon a New York és környékbeli színpártoló magyarságnak. Ugyanis ekkor került színre a legényesebb kiállításal Lehár Ferenc világhírű operettje, a „Vig özvegy“. A czimszerepet Almássy Irma, Danilót Thury Ilona s a többi szerepeket a legjobb színészek játszották. Mindkét este zúfolt ház előtt, a közönség legnagyobb tetszésnyilvánítása mellett folyt le az előadás. A siker arra buzdította a társulat vezetőségét, hogy e remek operettel a magyarok telepeit meglátogattatja New Yorktól Chicagóig. Először is Bridgeport, Perth Amboy, Passaic, South Norwalk, New Brunswick kerül sorra; ahol is a „Vig özvegy“ en kívül „János vitéz“, „Bob herceg“, „Rip van Winkle“, „Ördög“ s a többi magyar színműirodalom remekét fogják bemutatni. Egyben kéri a színtársulat a vidéki műpártoló magyarság szives támogatását e körútján. Leveleket a társulat ügyvezetősége e címre kér: Ákos Koszta, Manager, 216 E. 5th street, New York. [14—31]

INGYEN!

Az Egyesült Államok és Canada legújabb teljes térképe, érdekes és hasznos Utmutató-val, az amerikai magyarság részére, Németh János bankár, v. cs. és kir. konzuli ügyvivő kiadásában most jelent meg és minden honfitársnak INGYEN küldi meg, ha postaköltségre 2 centes bélyeget küld be e címre:

JOHN NÉMETH, banker,
457 Washington St.,
NEW YORK.

KAIL G. ÁRPÁD
BANK ÉS HAJÓJEGYZLETE
— Alapított 1890-ben. —
Közjegyzői iroda ugy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénykűldés az Ó-HAZABA hetenkint kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban.
UNIONTOWN, PA. W. MAIN STREET.

Magyar fogorvos
Fogházis fájdalom nélkül. Biztos és jó kezelése.
DR. FRANK KERN
233 EAST, 10 UTCZA, NEW YORK.
— Az első és második Ave. közt. —
RENDEL: Raggott 10-101 esti 8-ig.
VASÁRNAP: Raggott 10-101 délután 1-ig.

A LEGMEGBIZHATÓBB PÉNZKÜLDŐ BANKÁR
MAJÓ ÉS VASUTJEGY IRODA
KISS EMIL
104 SECOND AVE. NEW YORK

TRENTONI GOZFURDO
TÖRÖK ÉS OROSZ FURDÓK
152 NORTH WARREN STREET,
TRENTON, N. J.
Jegyek 10th Béla urnál is kaphatók:
517 S. BROAD STREET.

Bartók László
NEW YORKBAN, A MÁSODIK AVE., 184. SZÁMA ALATT
MAGYAR VENDÉGLŐT
nyitott, ahol a nap bármely órájában HAZAI módon elkészített kitűnő magyar ételek kaphatók.
AKI OTTHON AKARJA MAGÁT ÉREZNI ÉS ZAMATOS MAGYAR ÉTELEKET AKAR ELVEZNI, KERESSE FEL BARTOK magyarendőgőjét.

Ha

BUDAPESTI
tett négy
amelynek
ros neves
mond püs
rányperbe
egyházfő
volt. Ha
dítványár
gyanu ala
tellen s
szenvető
tal külön
ta. Így
tette a p
dett kaloz
molyabb
ban az a
gróf Maj
rál az érs
nevű pap
veleket ír
Maros
céljából
ki a püs
hogy M
utaztatja
Fiuméba,
Györgyne
gátat az
ros Gyö
Ezen a n
ségi jegy
meghalt.
vádolta
bies Zsig
hogy a b
li a szá
elő az ö
Majláth
rál a bil
őreg püs
schönau
gróntató
rúl az ör
főherceg
hercegné
audienci
Bubics Z
kinevezte
csak ezen
nunczius
ronát is
Mindezek
lás miatt
ellen, ak
élt. Mo
a büntet
Langer
vádtaná
után ne
ezi bünt
további
tárazat
jelentett

Meg
BUDAPESTI
szonkéte
lommal
tottak,
A leány
letartózt
tönében
jajgatni
hőngésbe
megvisz
szerencs
boly lep
zei tébo

Kö
ARAI
gyelén
lőháton
három k
kozott,
akarta l
ban me
sarkanty
tartott,
táráig ü
idegőre

ARAI
gyobb
József,
ezelőtt
tos börs
ékegik
tak rá
be, mig
az utols
toppant
zárkózot
hosszu
tatkozni

DEB
házban

Hazai dolgok.

Bubics püspök tükára.

BUDAPEST. Nagy feltűnést keltett négy évvel ezelőtt az a botrány, amelynek középpontjában Kassa város neves egyházfője, Bubics Zsigmond püspök állott. Ebben a botrányperben egyik főszereplő az öreg egyházi titkára, Hajnóczy József volt. Hajnóczyt a kir. ügyészség indítványára vizsgálat alá fogták ama gyanu alapján, hogy a magával tehetetlen s aggkori elmeegyensúlyában szenvedő püspököt ravasz fondorlattal különböző ürügyek alatt megcsalta. Így a többi között állítólag elhitette a püspökkel, hogy a megüresedett kalocsai érseki székre ő a legkövetkező jelölt. Kineveztetését azonban az a körülmény késlelteti, hogy gróf Majláth erdélyi püspök is aspirál az érseki székre s a Maros György nevű papjával folyton denuncziáló leveleket írat ellene Rómába. Ennek a Maros Györgynek elhallgatása ezelőből nagyobb összeg pénzét esalt ki a püspöktől azzal az ürüggyel, hogy Maros Györgyöt Amerikába utaztatja ki. Hajnóczy el is utazott Fiuméba, hogy jelen legyen Maros Györgynek hajóra szállásánál. A vizsgálat azonban kiderítette, hogy Maros György nevű pap nem létezik. Ezen a néven Békésmegyében egy közlegi jegyző volt, aki azonban már meghalt. A kir. ügyészség azzal is vádolta Hajnóczyt Józsefet, hogy Bubics Zsigmond püspöknek megígérte, hogy a bibornoki méltóságot kieszközli a számára. Itt is azzal hozakodott elő az öreg főpap előtt, hogy gróf Majláth erdélyi püspök szintén aspirál a bibornoki kalapra. Elhitette az öreg püspökkel, hogy Kicsanek Péter schományi káplánt. Ottó főherceg gyónatóját már megnyerte protektorul az öreg püspök részére s úgy Ottó főherceg, valamint Mária Valéria főhercegnő, akinél Hajnóczy állítólag audiencián is járt, megígérték, hogy Bubics Zsigmond bibornokká leendő kineveztetését pártolni fogják. Ugyancsak ezen ürügy alatt állítólag a bécsi nuncius részére egy izben 10.000 koronát is kiesalt az öreg főpáspártól. Mindezek alapján az ügyészség csalás miatt emelt vádat Hajnóczy József ellen, aki a vádirat ellen kifogásokkal élt. Most tárgyalta ezen kifogásokat a büntető törvényszék vádátanácsa dr. Langer táblabíró elnöke alatt. A vád tanácsa a lefolytatott tárgyalás után nem látva beigazoltnak Hajnóczy bűnösségét, megszüntette ellene a további eljárást. A megszüntető határozat ellen az ügyész felfolyamodást jelentett be a kir. ítélőtáblához.

Megjött, mert letartóztatott.

BUDAPEST. Schlesinger Anna huszonkétéves nevelőnőt, akit két alkalommal elkövetett lopással gyanúsítottak, becsüreték a főkapitányságra. A leány sirva beismerte a bűnét, mire letartóztatott. A főkapitányság börtönében egyszerre keservesen sirni, jajgatni s lármázni kezdett, majd dühöngésben tört ki. A rendőrorvos megvizsgálta és konstatálta, hogy a szerencsétlen teremtést üldözési téboly lepte meg. Bevitték a lipótmezői tébolydába.

Köbor cigányok merényllete.

ARAD. A világi országoton Argyelán Elek, Kerek község jegyzője, lőháton tartott hazafelé. Utközben három kocsi köbor cigánnyal találkozott, akik közül egy izmos legény el akarta húzni lováról. A jegyző azonban mellbevágta a cigányt és megsarkantyuzta a lovat, gyorsan elvágatott, mire a cigányok a község határáig üldözték. A jegyző az eset óta ideggörcsökben fekszik az ijedségtől.

Megjött Szelle.

ARAD. Aradon most ez a legnagyobb szenzáció. Hazajött Szelle József, a hírhedt ügyvéd, aki éveket ezelőtt sok embert tönkretett és a biztos börtön elöl elbujdosott. Szelle évekig köröztek, üldözték, de nem tudták rákaidni. Védett helyen várta be, míg ügyei egyenként elévültek és az utolsó elévülés után két héttel bejött Aradon. Szelle szobájába zárkózott, nem érintkezett senkivel és hosszú ideig nem fog az utcán mutatkozni.

A számár mint színész.

DEBRECZEN. A debreczeni színházban nemrégiben előadtak egy da-

rabot, amelyben az egyik vezetés szerepét egy csasi játszotta.

A csasit a darab minden előadásához az igazgatóság egy derék debreczeni civistől kérte kölcsön, aki minden előadásához maga kísérte fel: négy lábú szereplőt a színházhoz. A darab sokszor került színre és így a szereplők nagyon megszerették a csasit is, meg a gazdáját is.

Egy délelőtti próbaközben a színház néhány tagja künn ácsorgott a színház előtt, amikor egyszerre csak nagy káromkodás zaja verte fel az utcát. A civis káromkodott az utca közepén és egy doronggal bökötte oldalba a szamarát. A csasi ugyan is a színház előtt megbicsakolta magát és se a jó szóra, se a döngetésre nem akart tovább menni a kis talpigával, amely elé be volt fogva.

— Bácsi! — kiáltották a gazda felé a színészek — miért kinozza úgy azt az állatot?

— Miért?! — kiáltotta vissza a civis — hát csak azért, mert amióta színész lett, az istennek se akar dolgozni!

Vasuti baleset.

GYERGYÓSZENTMIKLÓS. Minap reggel elszabadult a vasuti állomáson két teherkocsi, amely sinned volt megakva. A kocsiak nekírohantak egy kavicsoló vonatnak, amelynek két utolsó kocsiját összezúrták a munkásai közül kettőt megölték, négyet veszedelmesen megsebesítettek. A vizsgálat megindult és nagy rendtelenséget állapított meg.

Letartóztatott pénzhamisító.

GYULA. Az itteni rendőrség Implon József cipész feljelentésére letartóztatta ifj. Hegedűs Mihály mezőberényi földesgazdát és Bodor Mária és Bánfi Mari cigányasszonyokat, kik neki hamis ötkoronasokat kínáltak megvételre. A letartóztatottak lakásán megtalálták a hamis ötkoronasok készítésére alkalmas műszereket is. A vizsgálatot folytatják, s több megére kiterjed.

Jubileum.

KASSA. Záborszky Béla, a Kassa-Oderbergi Vasut felügyelője és kassai osztálymérnöke, továbbá Fábry Alfréd felügyelő és a pályafentartási osztály főnöke, minap ünnepelték harminczéves szolgálati jubileumukat, mely alkalomból pályatársaik lelkes övázciókban részesítették a jubileumokat. Este a két ünnepet tiszteletre banket volt.

Egy millió kulturális célra.

KISKUNFÉLEGYHÁZA. Özvegy Kalmár Józsefné, született Fazekas Anna kilenczven éves korában elhunyt. Az elhunyt matróna, akiben Fazekas Ágoston, Pest vármegye alispánja, nagynénjét gyászolja, végrendeletében több mint hatszáz ezer koronára rugó vagyonát jótékony célra hagyományozta. Kétszáz ezer koronás alapítványt tett arra a célra, hogy ennek kamataiból négy felőgházai ifju külföldön végezze egyetemi tanulmányait, 100.000 koronát hagyott a létesítés alatt levő kunfélegyháza tanítónéközpont-intézetre, 100.000 koronát a városi szemináriumnak s ezenkívül több kisebb alapítványt tett. A rég: alapítványokkal együtt, amelyeket még életében tett, egymillió koronánál nagyobb összeget hagyományozott kulturális s egyéb jótékony célra.

Rablógyilkosság négy koronáért.

KOMÁROM. A csendőrség letartóztatta Szeles Ferencet és ennek testvérét, Kálmánt, akik Tárnok Ferencz molhármentest előbb egy koresmába becsalták, ott leittatták, majd agyonverték és a zsebében talált négy koronát elvették. A rablógyilkosok hosszas vallatás után beismerték tettüket. A csendőrség beszállította őket a komáromi ügyészségre.

Fogházra ítélt ügyvéd.

KOMÁROM. Széll György makói gazda feljelentésére egyházi fogházra és háromévi hivatalvesztésre ítélték dr. Iritz Mór makói ügyvédet. Széll annak idején 3000 koronát bízott az ügyvédre, azzal az utasítással, hogy a nagyszabesi banknak küldje el adóssága törlesztésére. Iritz az összeget elcsikkasztotta s ezért került a bíróság elé, mely most jogérvényesen elítélte. Dr. Iritz Mór annak idején legexponáltabb híve volt Makón a Fejérváry-kormányzat s a nemzeti küzdelem idején azzal tette megyszerte ismertté a nevét, hogy a makói úri kaszinót

feljelentette a kormánynál Návay Lajos márczius 15-iki beszéde miatt.

Agyonverték a munkásait.

NAGYSZALONTA. A minap agyonverték a munkásait Czákó Vendel vállalkozót, aki a közeli Nádáséren a város vályogvető telepét bérelte s az idén kora tavasszal nyolcz téglavető oláh cigányt szerződöttetett a munkára. A fizetésnél állandó perpatvar volt a munkások és a vállalkozó között. Blága Flóra, a cigányok vezetője emiatt többször panaszt is tett a községi hatóságnál, de ez ideig mégis sikerült békés megegyezésre jutni a vállalkozónak munkásival. Néhány nappal ezelőtt Czákó Vendel részegen ment ki a vályogvető telepre. A cigányok már várták, mert még nem kapták meg a bérüket. Czákó durván rátámadt a cigányokra s nem akarta kifizetni őket. A cigányok erre kifeszítetlen követelmény kezdtek a pénzüket és körülfogták:

— Innen úgy se megy el az ur, a míg nem fizet.

Erre Czákó Vendel durva káromkodással egy közel heverő vasvillát kapott fel és azzal vágott körül a cigányok között. Ez a támadás végleg felbőszítette a cigányokat. Amikor látták, hogy részeg gazdájuk tovább csapkod a vasvillával, az egyik cigány a kezében levő csákánnyal úgy vágott Czákó fejére, hogy a koponyája kettéhasadt s halva rogyott össze. A cigányok erre szétfutottak, a rendőrség azonban letartóztatta őket.

Meghínsult rablógyilkosság.

NAGYVÁRAD. Nagy veszedelmében forogtak a Nagyvárad tözomszedságában, a bihari uton levő Hágó-koresma lakói: Horbacsék Péter és családja. Hajnalban ugyanis különös zajra ébredt Horbacsék; kinez, hát egy csapat kormosképi cigányt, aszonyt, férfit vegyesen, lát, akik nagyban ostromolják, török-zuzzák a koresma hozzáférhető részeit. Horbacsék kilőtt rájuk, de azok annál dühösebben támadták a koresma ellen; és aligha ezel nem érnek, ha az uton Nagyváradra tartó falusiak a vámtól lovasesendőröket nem hívnak. Ezek azán szétgraszalták a cigány rablóbandát és egy részüket, jobbra a férfiakat, el is fogták. Megállapították, hogy a Mezei-Kolompár-családkhoz tartoznak.

Veszedelmes marás.

NYIRBOGÁT. Veszett sertés marta meg Butyja Pál nyirbogáti lakost, akit súlyos sebével vetek gyógykezelés alá. A sertést a múlt hónapban egy veszett kutya marta meg.

Arcképletelezés.

NYIREGYHÁZA. Szép ünnepélyt tartott a nyiregyházi ipartestület, a mikor Andor [Andráscsik] Józsefné — a testület első elnökének — arcképet leplezték le a városháza dísztermében.

Iskolaépítések.

NYIREGYHÁZA. A nyiregyházi ág. ev. egyház hat tanyai iskola építésére hirdetett pályázatot, mely alkalommal 7 pályázó jelentkezett, akik közül mint legelőcsőbbak Szuhay József és János ottani építések nyerték el ezen 100.000 koronás vállalatot.

Emberkínzás.

ÓBECSE. Valamelyik este az itteni Központi-szállóban megszállt Beck Simon topolyai fakereskedő. Előzőleg mulatott, ittasan feküdt le és szokása szerint kirakta az éjjeli szekrényre a pénzt, 647 koronát, az aranyóráját, lánczostul. Reggelre hiányzott az óra a lánczszal, a pénz megvolt hiánytalanul. Beck Simon a csendőrségre szaladt és gőzerővel megindult a nyomozás. Gyanuba fogták Rác Ferencet, a szálló főpinczéret, aki tagadta a vádat és kijelentette, hogy nem tud a tolvajokról. Erre a csendőrök munkába vették. Utőttek, verték, kizúzták. A főpinczér, hogy szabaduljon a torturától, elvezette a csendőröket egy helyre, ahová állítólag az aranyórát és lánczot vitte, de az ékszeret itt nem találták meg. Erre a csendőrök még jobban felbőszültek, rövidebbre fogták a husángot és még ezifirábban vallatták a szerencsétlen embert. Az utésektől elalélt, már az ártatlanságát sem tudta hangoztatni, eszméletlenül szállította be a csendőrség az ujvidéki törvényszék rabkórházába, ahol egy nap mulva, számtalan sebtől véresen, borzasz-

LEGOLCSÓBB ÉS LEGBIZTOSABB HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZÜLDÉSRE SCHWABACH és FIA KÉT MAGYAR BANKHÁZA

1225 FIRST AVENUE, NEW YORK 1431 FIRST AVENUE,
a 66-ik utca sarkán. a 74-ik utca közelében.

MONOPOL KÁVÉHÁZ

RÓTH PÉTER Mgr.

NEW YORK, 145 MASODIK AVENUE, A KIENCZEDIK UTCZA SARKÁN.

Kitűnő ételek és italok.

Kitűnő ételek és italok.

A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE.
SZOMBAT ÉS VASÁRNAP ESTE ELŐRANGU CZIGÁNYZENE.

ELSŐ NEMZETI BANK, LEECHBURG, PA.

FIRST NATIONAL BANK

Üzemes tőke \$450.000.

Beszéinek magyarul.

IGAZGATÓTANÁCS: Alfred Hicks, James Small, Joshua Kilgensemth, C. J. Nieman, J. R. Long, L. W. Hicks, Geo. W. Thomson. ÜGYVEZETŐ: Albert B. Windt.

A LEECHBURGI ELSŐ NEMZETI BANK egy az Egyesült Államok, mint Pennsylvania állam bankfelügyelete és közvetlen ellenőrzése alá tartozik. AZ ŐN BETÉT JE esen bankban teljesen biztos és előleges felmondás nélkül bármikor kivethet.

BETÉTJEIT EGY DOLLARTÓL feljebb posta útján is küldhet és mi aonnal megküldjük Önnek a betétkönyvecskét. PÉNZT KÜLDÜNK a világ bármely részébe a leggyorsabb áron és a legrovidebb idő alatt.

AZ ÜZEMES HAJÓTÁRSASÁGOK hivatalosan kinevezett ügynökéi lévén, hajójegyeket tudunk a hajótársaságok eredeti árán vásárolni. Kérjen bővebb felvilágosítást levél útján.

FIRST NATIONAL BANK, LEECHBURG, PA.

DECORATION DAY

MAJUS 31-ÉN, HÉTFŐN D. U. 1 ÓRÁKOR

J. A. KARET, árverező

99 különtele elsőrendű

házhelyet (lot-ot) ---

AD EL ÁRVEREZÉS UTJÁN, ESŐS VAGY SZÉP IDŐBEN

BOGOTA, N. J.-ben

A fenti ház helyek Bogota városban a legmagasabb fekvésűek és 5 percznyire vannak 2 vasuti és villamos állomástól. A ház helyek biztosítva vannak a North Jersey Title Insurance társulatnál.

ELADÁSI FELTÉTELEK:

\$10 készpénz és \$10 havi részlet.

Az eladás napján zene és hűtő italok. Esős időben az árverés egy fedett helyen tartatik meg.

Utbalgatózásért, térképet, ingyen vasuti jegyért forduljon az alanti címre. A ház helyek bármikor az elárverezés napjáig megtekinthetők. Nézze meg a ház helyet, mielőtt vásárol.

J. E. KARET, ÁRVEREZŐ

185 Main St., Hackensack, N. J., Larch Ave. & Trolley, Bogota, N. J. — 253 Washington St., New York City. — Telefon: 6949 Cortland.

be, honnan a Wertheim-szekerényt kivitték a kertbe és ott fosztották ki. Kasszaforók segítségével feltörték a szekrényt és abból 506 korona 82 fillér készpénzt, 3000 korona értékű regále-könyvet, továbbá egy 700 koronás és egy 200 koronás takarékpénztári könyvet raboltak el. A kifosztott Wertheim-szekerényt a rablók a kertben hagyták és elmenekültek. A körjegyző és családja csak reggel vették észre, hogy az irodában rablók jártak és nyomban jelentést tettek a csendőrségnek. A környéken mostanában igen sok köbor cigány csapatangolt és valószínűnek látszik, hogy a körjegyzőséget is cigányok rabolták ki.

A tulbuzgó rendőrkapitány.

UJVIDÉK. A vértelen és még megkezdése előtt befejezett szerb-ösztrák-magyar háborúak egy vidám epizódja derült mostan ki. Kémről szól a derűs történet, amelyhez zenét kellene írni és akkor, mint operett is sikert arathatna. Rövid tartalma az, hogy Ujvidéken mint kém, letartóztattak egy álszakállas urat, aki csakugyan kém volt, de a mi kémünk — egy közös hadseregbeli vezérkari őrnagy. Az ujvidéki helyettes rendőrkapitány teljesen jóhiszeműen, sőt kötelességszerűen járt el s őt nem lehet vádolni a félreértésért. Legfőleg azon lehet megütközni, hogy miért kémkedik a mi kémünk Ujvidéken? A furcsa eset különben így történt. A rendőrkapitány, még a feszült izgalmu háborús időkben már egész délután megfigyelt egy idősebb, elkelő

külső urat, aki körülkocsikázott a városban és a kocsinál különösen a középületek és kaszárnyák iránt érdeklődött. Sétakocsizás után az előkelő idegen a Mayer-kávéházba hajtott uszonnázni, ahol alapos megfigyelés után Vései kisütötte róla, hogy — álszakáll van. Abban a veszedelmes időben természetesen ez felette gyanús körülmény volt és ezért a rendőrkapitány meghívta a hivatalos helyiségbe, ahol igazolásra szólította fel. Nem esekély volt azonban meglepetése, amikor az illető igazolta magát s kiderült, hogy osztrák-magyar vezérkari őrnagy. Az éber rendőrkapitány azonban ugy okoskodott, hogy az okiratok hamisítványok is lehetnek és mintán szinte érthetetlennek látszott, hogy a mi hadseregünk a mi országunkban dolgozhat kénekkel, biztosabb igazolásra szólította fel az őrnagyot. Hosszu luza-vona után az őrnagy azt az ajánlatot tette, hogy átmenetileg a rendőrkapitány várparancsnokhoz, aki őt ismeri. Este kilencz órakor át is hajtották és Schneller vezérőrnagy tényleg fel is ismerte. Persze szabadon bocsátották.

Letartóztatás egy tudósítás miatt.

ZÁGRÁB. Schlegel Antal zágrábi hírlapíró, a Pokret munkatársát, letartóztatták. Accurti ügyész kijelentette, hogy a letartóztatás az államügyész megsértése miatt történt. A hírlapíró ugyanis a következő táviratot adta fel a zágrábi posta- és táviróhivatalnál Maszaryk osztrák képviselő címére Bécsbe: „A mai tárgyalásnál hit állat kihallgatott tanuk bizonyították, hogy a Topuskovrgnmostoc csoport Schmidt nevű koronatanuja, kit tegnap hallgattak ki, az államügyész megfizetett detektívje és kéme volt. Itt nagyfokú az igazottság. Expressz-tudósítás megy.“ A postahivatal e táviratot átadta az ügyésznek, ahelyett, hogy azt a címzettéhez továbbította volna, az ügyész pedig a táviratot a látítás, csendháborítás, tanuk és a kormány közegeinek megsértését látja és emiatt 3—6 hónapig terjedő büntőtüntetést fog az újságíró ellen javaslatba hozni. Schlegel továbbra is fogságban marad, mivel az államügyész szerint többször is követhetne hasonló eljárást. A letartóztatás híre Zágrábban nagy megütközést keltett. A horvát képviselő a magyar országgyűlésen interpellálni fognak amiatt, hogy a postahivatal békéidőben magánszemélyhez intézett táviratot a hatóságok kiszolgáltatta, ahelyett, hogy azt a rendeltetése helyére juttatta volna. A letartóztatott hírlapíró szerkesztőségében házkutatást tartottak és átkutatták Schlegel hírlapíró asztalát és az ő szerkesztőségében megjelent „Agramer Korrespondenz“ című könyvnyomatot néhány példányát lefoglalták.

RITUÁLIS VILIAMOSSÁG.

A nagymihályi zsidók találmánya.

A rituális villamosságot Nagymihályon fedezték fel. Nagymihályon kétféle zsidó hitközség van: orthodox és neolog. Mind-egyiknek van zsinagógája, amelyet villamos fényvel világítanak. Most volt a két hitközség közgyűlése s a költségetesből kiderült, hogy az orthodoxok ezer koronával többet fizettek tavaly a villamos társaságnak, mint a neologok, pedig imaházukban körülbelül egyforma ideig égtek a lámpások. Nagy volt az orthodox hitközségben a ribillió emiatt s keresték az okát, miért drágább nekik a villamos-áram, mint a másik felekezetenek. Végre kiderült minden. Az orthodox hitközség ugyanis, amely kérelmetlen szigorúsággal megtartja a vallás szabályait — rituális villamosságot fogyaszt a zsinagógájában, vagyis olyan villamosságot, amely nem szombatban készül, mert ezen a napon minden munkának pihennie kell, tehát az elektromos gépeket is. A villamos-társaság élelmes vezetősége akként oldotta meg a kérdést, hogy a zsinagógában akkumulátorokat állított fel, a melyek hétköznap összegyűjtik az áramot és szombaton minden munka nélkül világítanak. Az ilyen módon való világítás drágította meg a hitközség költségét. Ezzel a világítással

azonban egy kis baj lehet. Abban az esetben ugyanis, ha rövidzárlat keletkezik, hosszabb időre be kell zárni az imaházat, mert szombaton nem szabad javítani a vezetékét, vasárnap pedig munkaszünet van. Erre való tekintettel a nagymihályi elektrotechnikusok a czimben jelzett műszón kívül még egyet csináltak: a hosszuzárlatot.

TANULÓK BANKJA.

Még Oroszország is tultesz Magyarországon.

A „Pesti Napló“-ban olvassuk: Oroszországban a kormány pártfogásával olyan bankot alapítottak, amely szegény tanulóknak kölcsönt ad, hogy nyugodtan tanulhassanak. A kormány a bankot segíti, noha a bank kliensei a kormányhatalomnak nem kedvesek. Hiszen az orosz diák nemcsak tanul, hanem felvilágosít is. A felvilágosodás pedig az orosz uralkodó rendszernek kárára van. Az orosz kormány mégis támogatja a sajátásgos bankot. Talán meggyőződött róla, hogy a nyomorgó tanuló veszedelmesebb, mint a gondtalan. A bank az ő fiatal adósainak a kölcsön visszafizetése és a kamatfizetés dolgában kedvező feltételeket szab. Az adós tanuló nem nyomorítja meg sem a külsődös, sem az uszora, a meg a lekötelezettség. Önerzetét esorbitalanul viheti magával az étellel való küzdelembe. Amitől a küzdelemben való helytállása elszántabb és erélyesebb lehet.

Nálunk is sok a szegény tanuló, de nálunk ellenségek tartják őket. Kíadták ellenük azt a jelszót, hogy a szellemi proletariátust nem szabad szaporítani. Még államférfiak is akadnak, akik ezt a jelszót szavalták, s még publicisták sem resteltek a „tudományos pályákra való özőmlés“ ellen sikra szállni. Jórészt olyanok, akik maguk is szegény tanulók voltak, s még is a társadalmi és nemzeti lelkiismeret tolmácsaivá lehettek. A szellemi proletariátust emlegető állam- és kormányférfiak többnyire nagy urak, jómódú urak, akik a társadalom vezetését meg akarják ővni az őr, vagy legalább a vagyonos osztályoknak. A szegény gyermeknek az ugynevezett tudományos pályákra való törtetését a társadalmi egyensúly megbontásának tartják. Ma már a szegény fiú kívül szegény leány is jelentkezik; a tanuláshoz jogot formáló lány nekik valóságos forradalmi jelenség, már pedig a forradalom ellen sikra kell állítani minden osztálygőgöt és minden elfogultságot. A kettő rendszeres tudákos formában szolal meg. Társadalmi böleselkedés formájában nyilvánul. S a böleselkedők felkapják magukra a humanizmus köpönyegét. Egyenesen a szegény tanulókat érdekében valónak mondják azt, ha a szegény tanuló beéri azzal, hogy szegény, s nem igyekszik tanulónak is lenni.

A szellemi proletariátust emlegetése nagy meggondolatlanság. Hiszen nemcsak a szellemi proletariátust veszedelmek a társadalomra, hanem az egész proletariátust. De hová kerül az, a kit megakadályoztak benne, hogy tanuljon, hogy szellemi proletár legyen? A nagy proletariátusba. Mit nyertek tehát azok, akik a társadalmi egyensúly érdekében a szegény fiút megvették tőle, hogy szellemi proletár legyen? Minden pályán az elkapitalizáltság megakasztja az érvényesülést, s a szegény fiú ezzel az akadályllyal minden téren találkozhat. Az akadály tehát minden pályáról a proletariátusba tereli őt. Talán nem is a társadalmi egyensúly gondolata, hanem a megérkezetteknek, vagy a mindjárt jól elhelyezkedetteknek a versenytől való félelme sugallja azt a szigorúságot, amelylyel a szegény fiút a tudományos pályáktól el akarják riasztani. De nem látjuk-e, hogy minden pályán félnek az odaözölők versenytől? A mesterember és a kereskedő, még a munkás is más pályákra akar-nál terelni az életpályát keresőkét. Miért akadnak mégis államférfiak, társadalmi tudósok, publicisták, a kik éppen a lateiner-pályákat védik meg a versenyre kelőktől, amikor nekik, a híres társadalmi egyensúly híres védelmezőinek, a többi kereseti ág-

ban is a társadalmi szervezet részeit kellene látniok?

Az orosz kormány fél a szellemi proletariátustól, de a kultura nevében mégis megkönnyíti a szegény tanulókat. A fiukét és a leányokét. Mindenkiét, aki tanulni akar, s aki a tudományos munkálkodásban részt akar venni. Bizonyos, hogy szegény tanulók jórésze elzúllik, de hát a szegény nemanulók egytől-egyig boldogulnak-e? Vajjon a nyomorúság részesei közt abszolúte is, viszonylagosan is, nem több-e az olyan ember, aki nem tanult, mint az olyan, aki szegény tanuló volt? A tanulásra módót adó intézményeket nem csakis a jómóduak pénzéből tartják fenn; az iskolák, egyetemek, intézetek költségeit a nép pénzéből fedezik, mielsoda jogon merjük mégis ezeket az intézményeket a jómóduak számára lefoglalni? Ez is szempont. És az is szempont, hogy a szegény tanulókból lett lateinerek letérése a társadalom számára kisebb veszteség, mint az, ha a szegény tanulókat elriasztó szigorúság folytán a kulturmunka számára elvész néhány kiváló kulturero. A le-tört lateinerekből proletár lesz, talán értékes proletár, de proletár lesz belőle akkor is, ha a tanulástól elriasztották és beletartétek a kapitaliztikus termelést szolgáló nagy seregbe.

A tanuló bankja elsőrangú intézmény. Főler egész sor jövedelmek szegény tanulókat érdekelében tett alapítványával. A szegény tanuló számára megővja az önerzetet. A hitelt a tanulás szolgálatába fogja. A kisémberek hiteléről való gondoskodásnak ez az új módja legalább is olyan értékes, mint minden egyéb módja. Nálunk különben nem is egészen ismeretlen a módja. Csakhogy nálunk a szokásos tanuló-kölcsönök keservesen drágák. Nagy uszorsá adja őket, vagy olyan valaki, aki a szegény tanuló jövőjét megveszi. Az uszorsás nem is a legrosszabb fajta kisegítő. Rettenetes kamatot szed, de az önerzetből, az ifjuságnak ebből a legdrágább kincséből, egyetlen százalékolót sem szed el. Egyik kiváló esztétikusunk nemrég mosolyogva magyarázta, hogy az uszorsások tulajdonképpen jötevők. Ő is szegény tanuló volt, s a szigorlat-záshoz száz forintra volt szüksége. Senkivel se tudta ezt a sommát megkapni, csak egy uszorsástól, akinek minden hónapban öt forintnyi kamatot kellett fizetnie. Rémes kamatot, de olcsóbb kölcsönt nem kapott. Azzal a tanácsossal bőven szolgáltál nekik, hogy ne tanuljon, ne legyen szellemi proletár. A rettenetes kamatot nyögte, de megfizette, a szigorlatokat pedig letette. A kegyetlen uszorsásra máig is mint jötevőjére emlékszik.

Az új orosz bank ezektől a jötevők-től akarja megővni a szegény diákokot. Pedig az a mi szegény diáknak még jól járt: akadt uszorsára. De a legtöbb még az uszorsást is hiába keresi. Eladja magát s a munkáját. Ügyvédeknek hitvány bérért dolgozik, gyerekeket nyomorúságos díjért tanít, vagy pedig magára vállalja azt a kötelességet, hogy tanulmányát befejezzen, — feleségül veszi a meczénása lányát. Önerzete romjai közt robotol és önerzete sírjában lakodalomra készülődik. Ezek a mi diák-bankjaink. Van még náluk is bórzasztóbb.

LENGYEL BARÁTKOZÁS.

Magyar ifjak Lembergben.

Lembergben jelentik: A magyar egyetemi és főiskolai ifjuság küldöttségét lelkesen ünneplik a lengyel fővárosban. A minap az 1863-iki forradalom veteránjai adtak villásreggelit a magyar ifjaknak. Az udvaron a veteránok ulánus lovasezredének zenekara a szakadó esőben a Rákóczi-indulóra kezdett, melyet a lengyelek viharos tapsal kísérték. A harmadik fogásnál Dalembach, a veteránok elnöke, szép beszédet mondott. Végül átadta a lengbergi honvéd-temetőben aznap leleplezett szabadságszobor díszes képét a jelenlevő Bornemissza Lehel bölcsészethallgató-nak, akinek atyja, Zúrd, az aradi 33. ezred tisztje, végigharcolta az 1863-iki forradalmat. Majd Ádám reichsrathi képviselő szólalt fel, azt hangoztatva, vajha a lengyel nemzet,

Angol-Magyar Tanító és Iskolája

Ez a neve annak a kitűnő angol nyelvtannak, mely most jelent meg MÁSODIK BŐVÍTETT KIADÁSBAN ÉS DÍSZES VÁSZNOKTÉSBEN. Ebből a könyvből nemcsak a leghelyesebb angol kiejtést tanulhatni meg könnyen, hanem földrajzot, alkotmányt, mértant és sok más dolgot, amelyek az élet minden helyzetében szükségesek.

Ötven leczkében

minden magyar minden más tanító nélkül megtanul ebből a könyvből angolul és csakis ebből a könyvből tanulja meg a helyes angolul. Ne vegyen hát senki értéketlen könyvet, hanem szerezz be mindenki az ANGOL-MAGYAR TANÍTÓ ÉS ISKOLAJA című könyvet, amelyet, hogy mindenki beszerezhesse, féláron, azaz EGY DOLLÁRÉRT küld meg bárkinek bárhova a szerző. A pénz előre beküldendő erre a címre:

ISIDOR BRAUN

2554 EAST 43 STREET, CLEVELAND, Ohio.

PÉNZKÜLDŐ, - PÉNZVÁLTÓ, - HAJÓ, - VASUTI JEGY ÉS KÖZJEGYZŐI IRODA.

BÁRMELY ÜGYBEN FORDULJANAK BIZALOMMAL - - - INGYEN TANÁCSÉRT HOZZÁM - - -

DEZSŐ HERZ, BANKÁR,

76 AVE. A., az 5-ik és 6-ik utcák között NEW YORK. Kérjen árjegyzéket. Magyar Könyvkereskedő.

mely királyokat és királynékat adott a magyaroknak, s viszont mi a lengyeleknek, ne csak mindig a csatáretben, hanem a magyar parlamentben is találkozhatték a magyarokkal a bécsi Reichsrath helyett. Igen érdekes beszédet mondott Schistarovics, aki felhívta a magyar képviselőket, hogy együtt csinálják meg újra az osztrák áruk ellen a tulipán-mozgalmat. Majd Nagy György a lengyelek évszázados barátságára üritette poharát. Utána Kovács Ernő beszélt, aki éber figyelemmel kíséri a lengyelek törekvéseit. Indítványozta, hogy a két nemzet ifjusága kölcsönösen tanulja meg a másik nyelvét.

Tizenegy órakor, zuhógó esőben, 80 veterán kíséretében az 1863. évi el-esettékkért tartandó gyászistentizetletre mentek hangos zenés kiséretében a szentbernahtegyri barátok templomába, ahol Bandurszky lemergi püspök ezelebrált. Az egyházi szertartás után a hazafias püspök leszállt a püspöki székről, az oltár lépésőjére ült s egyszer csak 400 fehérruhás leány ajkán mélabus orgonaszó kíséretében felhangzott a „Nincs még veszte Lengyelország“ című hazafias dal. A kétezer főre menő templomi közönség a magyar ifjusággal együtt énekelt el a mélabus nemzeti dalt, ugyszintén az „Isten ki lengyel“ és „Busul a lengyel hona állapotján“ című nemzeti dalokat is. A gyászistentizetlet után kimentek a lemergi honvéd temetőbe. A szakadó eső miatt elhalasztották ugyan a leleplezést, de azért igen szép számú közönség előtt Nagy György emlékbeszédet tartott, melyet Dr. Baránszki fővárosi bizottsági tag lengyelre lefordított.

Délután a lengyel királyok és főnemesek által alapított muzeumokat tekintették meg a magyarok Czolowski igazgató vezetésével. Este Lemberg város tanácsa az ottani lövészegylet összes helyiségeiben 260 teritékű lakomát adott, mely 8 órakor kezdődött. A lakomán megjelent Lemberg város tanácsa, élén Dyszkievics főpolgármesterrel, a két alpolgármester, a lengyel tudomány- és műgyetem tanári kara, a muzeumok igazgatói, számos ügyvéd és orvos, kereskedő és a lemergi aranykakas-jelvényes lövészek, élükön Demeter János hazánkfíával. A lakomán Dyszkievics főpolgármester lengyel nyelven gyönyörű beszédet mondott. Kovács Ernő is lengyel beszédben fejtegette a lengyelek és magyarok jövendő parlamenti szövetségét.

A magyar küldöttség másnap reggel utazott el Lembergől. Az indulásnál nagy közönség volt jelen; megjelent Rilszky városi tanácsos vezetésével az egész fogadóbizottság és megható módon bucsuztak el egymástól a két testvér-nemzet fiai.

KHINAI HÁZASÁLET.

Khinában a nő — mint ezer évvel ezelőtt — ma is alárendelt lénynek tartja a férfi és tagadja azt, hogy a nőnek lelke volna. Egy mandarin, a kinek egy misszionárius be akarta bizonyítani, hogy a nőnek épp úgy van lelke, mint a férfinnak, így szólta a hit-térítőhöz:

Nők és férfiak!

Nekünk van a legnagyobb orvosi gyakorlatunk a magyarok között az Egyesült Államokban és Kanadában.

Sok év óta férfi és női betegségek gyógyításának szenteltük magunkat. Kik alapos, lelkisiméletes gyógyulást keresnek szarkavott, tapasztalt európai orvosoknál, kik alaposan vizsgálják, kezelik szív-, tüdő-, ideg-, máj-, gyomor-, vesé-, hólyag-, hólyag-, szem-, fül-, orr-betegségeket, nemis-gyengeséget, aranyvér-, köcsvénybántalmat, vérmérgezet, hágyadást, húgyröd, költéreg és bármily tilkos betegséget, — azok bizalommal forduljanak hozzánk.

Mi rövid idő alatt kezelünk mindennemű titkos, belső és külső bajokat, daganatokat (mirigy-, torokdaganat) vörbajokat, elgyengült férfiet, impotenciát, ifjakok bűnök és kí-bátságok következményeit és mindennemű nemis betegséget.

Jelzenünk: a beteg alapos és lelkisiméletes kezelése, annak megelőzése.

Ha a bajt gyógyíthatatlannak találjuk, azt kezelésre nem vállalkozunk és őszintén megmondjuk.

Gyógykezelésünk teljesen fájdalom nélkül és nem akadályoz senkit munkájában; ezeket gyógyítunk évente.

Tandéret forduljon hozzánk: ez semmibe sem kerül; ha baja van, jöjjen anonnal, ne halassza holnapra. Ha személyesen nem jöhet, írjon.

Fel vagyunk szerelve legújabb villanyos kéziápoló, Bönigge-szuszogóval (mely a test keresztülvígítást teszi lehetővé) és a jelenkori orvosi tudomány minden legújabb eszközével.

Vizeletemlést elvállalunk: mérgeket győz-szerőkben nem alkalmunk.

MI NEW YORK ÁLLAMBA TÖRVÉNYLEG BE-VAGYUNK JEGYZVE.

Dr. Landes, Dr. Rankin, Dr. Roger, Dr. Shattuck, orvosok a Bécsi Orvosok Intézetében.

140 E. 22 STREET, NEW YORK CITY. 3-ik és Lexington Ave. között. RENDELÉS: Reggel 9-11-ig este 8-ig. VASARNAP: Reggel 9-11-ig d. u. 4-ig.

Nem felejttem el, hanem megnom-dom a feleségemnek, amit fe most beszélsz; ugyancsak fog csodálkozni, ha megtudja, hogy neki most egyszerre csak lelke van.

Gyakran előfordult, hogy a kínai férfi, ha a meghódított tartományokba hivatalnoknak, vagy katonának küldik, egy benszülött nővel összeházasodik és családot alapít; ha aztán a kínai idővel visszatér hazájába, a fiait magával viszi, de a feleségével és leányaival nem törődik, azokat ott-hagyja, gyakran a legnagyobb nyomorban. Egy európai írő, aki egy Tibetből Khinába visszatérő manderinnal utazott együtt, mondja el a következő esetet:

Mielőtt lóra ültünk volna, egy erős testalkatú tibeti nő jött elénk, a mandarinnak a felesége, akit a kínai hat évvel előbb vett el és most örökre el-hagyott. Bucsuzól a kínai csak ennyit mondott: „En most elutazom, te maradj itt és ülj nyugodtan szobádban.“ A nő így felelt: „Menj bé-kével, a sors vezessen és vigyázz az egészségedre.“ Azután kezével elta-karta az arcát, hogy a sírást eltit-kolja. A kínai azonban ezekkel a szavakkal fordult hozzám: „Milyen ostobák ezek a tibeti nők: szép kis házat, butorokat, ruhát hagynak neki itt és még sir! Mintha nem lenne megelégedve!“ Azután lóra ült és boldogan ellovagolt anélkül, hogy csak egyszer is visszanézett volna.

SENOMMI KISSASSZONY.

Amerikai regény.

Írta: A. C. GUNTER.

[Huszonnegyedik folytatás.]

És felhűzölte Gussiet az öreg Lydiához, aki majd a helyét se találta Gussienak a nagy tisztelettől. Gussie pedig ottmaradt a páholyban egy teljes negyedóráig, mert a Van Twiler-párnák nem volt gyermeke, a jövődelmük pedig megítélte az évi ötvenezer fontot; ami nem csekélység még egy angol lord szemében sem.

Midőn otthagya rokonai páholyát, a tiszteletreméltó Van Twiler Beckman utána ment s félrehúván őt, halkán így szólt:

— No, Bassington öcsém, most már a te kötelességed lesz ismét felemelni a család becsületét és tekintélyét oda, ahol hajdan állt. Tudom, hogy gazdag vagy, talán még nálunk is gazdagabb; de én azért rád testáltam a vagyonomat s reményem, nem is hozol szegénységet a nevünkre. A minap kissé megítéltem hallottam, hogy megfeleltél az ősi származásodról és valamiképpen megszedtetted az arany láza...

— Ej, a bácsi talán azt a Follis-leányt gondolja? — kérdezte Gussie gúnyosan vállat vonva. — Na, nyugodt lehet! Lord Bassington vigyáznál fog, hogy kivel köti össze az élet sorsát... Utóvégre is elég gazdag vagyok arra, hogy ne kelljen feladnom semmit a hitvány garasért.

Az öreg Van Twiler barátságosan kezét fogott öcsésével és megnyugodva tért vissza a páholyába; Gussie pedig, mint a tavaszi pillangó, csapongva szállt virágról-virágra, — páholyból-páholyba. — Élvezvén a társadalmi rang és előkelőség dícsőségét, a mely sehol se nagyobb és irigyeltebb, mint New York bizonyos köreiben.

De észbe se jutott, hogy a menyasszonyát is meglátogassa. Miss Matilde Follis és az özvegy hiába várták őt, mások jöttek-mentek a páholyban, de Gussie csak nem mutatkozott... s a szegény Matilde arca egyre komorabb, hangja egyre szomorubb lett.

Köröskörül pedig az egész színház körörendve leste és figyelte minden mozdulatát, hogy a szívébe lássanak, milyen lelki harc dül ottan s hogyan bírja el a diadalhoz és ünnepléshez szokott fiatal leány ezt a nagy és durva megaláztatást.

És miss Follis, amint észrevette, hogy minden szem rajta függ, elnyomta keserűségét, összeszedte minden lelki erejét és büszkén mosolyogni igyekezett. Ne lássa senki, hogy fájt neki a Gussie durvasága, ne tudja senki, hogy sajnálja ezt a nyomorultat, aki csak addig udvarolt neki, a míg a pénzére rászorult s most már, hogy Isten felvitte a dolgát, tudni se akar arról, aki a nyomorból megmentette volna.

— Miss Follis menyasszonyi koszorúja hervadozik, — jegyezte meg miss Alice Morton gúnyosan.

— Az a bitang valósággal pellengé-re állítja! — kelt ki a becsületes Grayson felháborodva. — Már mind akét páholyban volt, jobbról is, balról is a miss Follis páholya mellett, ez igazán gyalázat!

Sokan voltak, akik osztoztak a Grayson felháborodásában s a közhangulat lassankint Gussie ellen fordult, mert mindnyájan érezték, hogy nem illő dolog így alávaló módon bántani miss Tillyvel, aki erre semmi okot sem adott.

— Ha szakítani akart a menyasszonyával, — mondta mrs. Willis, — ezt később is megtehette volna, tisztességes formában.

— Mily bátran és nemesen tűri a méltatlan bántalmazást! — sugta Bessie a völgyényének; — igazán, nem érdemli meg ezt a kegyetlenséget.

— Hitvány snob! — felelt Grousemoor dühösen s elharapott egy mérges szitkot. — Ha megengedi, Bessie, pár percet egyedül hagyom s átmelegyek miss Follis páholyába.

— Jól teszi, Grousemoor, — hagyta helyben Bessie; — ez jól fog esni szegénynek, ebben a megröböltetésben.

— S ő is, meg a többiek is látni fogják, hogy nem minden nemes ember oly hitvány snob, mint ez a Bassington! — felelte Grousemoor és kiment.

Grousemoor több, mint egy negyedóráig volt odaát miss Follis páholyában s az egész színház élénken kommentálta az esetet. Most már többen akadtak, akik nemcsak sajnálták, hanem bámulták is a kegyetlenül megalázott fiatal leányt és elítélték, sőt gyűlölték is a kis Gussiet tapintatlan durvaságáért.

Kévséssel a harmadik felvonás előtt Grousemoor elbucszott miss Follistól s kijött a páholyból, hogy visszajérjen Bessiehez, aki mellett, ez idő alatt, Phil üldögélt, de még mindig szóltalanul.

Ekkor azonban különös dolog történt. Phil hirtelen felkapta a huga messzlatóját és merően rászögezte a miss Follis páholyára... Aztán a kezei reszketni kezdtek, bágyadtan tette vissza a messzlatót helyére, ő maga pedig felkelt és a páholy sötét háttérébe vonult.

— Mi baja? — kérdezte mrs. Willis megijedve, mert Phil halálsápadt volt.

— Semmi, asszonyom, semmi! — felelte Phil rekedten. — Csak elszédültem egy kicsit... De majd mindjárt jobban leszek.

— Istenem... a szemei olyan szokatlan tüzben égnek! — aggódott mrs. Willis. — Talán láza van?

— Meglehet... de érzem, hogy már mulik, — felelte Phil és nagy lélegzetet vett. — De ne beszéljünk erről... Ime, már Grousemoor is mindjárt itt lesz... Ugyan ki az, aki most elfoglalta a helyét mrs. Follis mellett?... Nem ismeri?

Hogyne ismerném!... Az lord Avonmere.

— Köszönöm, mrs. Willis... Most, hogy Grousemoor visszajött, talán megengedi, hogy távozzam?... Még néhány igen sürgős dolgot kell elvégeznem az éjjel és Grousemoor ügyis hazakiséri önöket.

Ezzel Phil fogta a kalapját és kiment. Első gondolata az volt, hogy egyenesen beront miss Follis páholyába és kérdőre vonja Arthur Willoughbyt, azaz most már Avonmere lordot, hogy hová tette unokahúgát, a kis Flossie Willoughbyt, — mert meg volt róla győződve, hogy az olasz bandita meggyilkolta a kis leányt... De még idejében jobb gondolatra tért s mindenekelőtt bizonyos akarván lenni a dolgról, hosszú sürgőnyt küldött Breckinridge Garveynek, Silver City sheriffjének, Új-Mexicoba.

Ez alatt Matilde Follis szívszorongva várta az utolsó felvonás végét. Nem látott, nem hallott semmit az előadásból, nem is élt csak egyetlen egy gondolatban: hogy nem tört le a nagy lelki harcban s társadalmi irigyei és ellenségei nem gyönyörködhetek a bukásában.

Kissé halványabb lett, mire az előadás véget ért, — s csak ez mutatta, hogy szenved, — mert egyébként a tartása és az arca épp oly büszke, sőt talán büszkébb is volt, mint rendesen. — Grousemoor látogatása szemmel láthatólag jól esett neki; az arca felderült s a szemeiben felvillanó diadalmas sugár elárulta, mily nagyra becsüli ezt a megtisztelést. Ugyanily örömet okozott neki Avonmere is, akihez egészen hátra fordult, mikor belépett s mosolygva, halkán mondta neki:

— Ma este kissé tovább is itt maradhat. Mivel úgy se megyek már máshova, egész végig megvárom a darabot.

— Ugy van, — tódította mrs. Marvin is; — várjon meg és kíséren le bennünket a kocsinkhoz, mert egészen egyedül vagyunk.

— Voltaképpen ezért is jöttem, ha megengedik, — szölt Avonmere udvariasan s Tillyhez fordult az engedélyért.

De a leány azt vélte, hogy Avonmere szánalomból mondta ezt, kissé büszkén és közömbösen mondta:

— Ha ez élvezet önnek, nem bánom.

— Minden perc élvezet, amit az ön körében tölthetek, — felelte Avonmere udvariasan és leült.

Most már tudta, hogy megnyerte a játékot. A vérig sértett leány csupán boszúból is nőül megy hozzá, csak hogy megmutassa Gussienak és a világnak, hogy kaphat angol lordot is, mihelyt akarja... És Avonmere erre a daczra számított, mikor az özvegyvel összepillantva elhatározta, hogy legkésőbb holnap nyilatkozik, mert addig kell tüni a vasat, amíg meleg, amíg a coloradoi Bob ismét fel nem tűnik a szemhatáron.

Mikor az előadásnak vége lett, Avonmere már ott volt a két nő köpenyével s mialatt miss Matildének segített öltözködni, ő is meg az özvegy is nagy belső örömmel látták, hogy a Gussie jeggyűrűje már eltűnt a menyasszony ujjáról...

— Majd én előre megyek, Matilde, — szölt miss Marvin, akinek az agyában pokoli ötlet fogant meg. — Avonmere lord már ott van jöhet önnel, de jól vigyázzon, hogy meg ne fázzen, mert szibériai hideg van.

Az özvegy csakugyan előre sietett s kézzel-lábbal-könyökkel dolgozva utat tört magának a tömegben, az előcsarnokba, ahol Gussie mint a páva állt a közepén, jobbra-balra köszöngetve és fogadva a bókokat és a jókívánatokat. Miss Marvin egyenesen nekirohant s mielőtt Gussienek sikerült volna megugrania, már karongfoga a hangosan rákiáltott:

— Ah, lord Bassington, hadd gratuláljak én is!... Nini, talán csak nem akar megszökni?... Mit vétettem önnek, hogy meg akar szökni előlem?

— Ne-e-m!... Eszem ágában sincs, — dadogta Gussie kényelmetlenül, mert érezte szerezének nevétséges voltát. — Hanem ezek az átkozott riporterek... Ah, bocsánat, kérem...

S kirántván karját a mrs. Marvin kezéből, sarkon fordult, hogy meneküljön. — De akkor meg szemtől-szembe találta magát Matilde-dal s alkalmat adott neki, hogy boszút álljon rajta!

Köröskörül oly nagy volt a tolongás, hogy nem térhettek ki egymás elől... Pár másodpercig némán álltak szemtől-szembe s ekkor Gussie megzavarodva lekapta a kalapját, mosolygásra torzította az arcát és mélyen bókolva köszönt:

— Jó estét, Matilde!

Miss Matilde pedig merően a kis Gussie arcába nézett, mintha soha életében nem látta volna és — nem fogadta a köszöntését, hanem odafordult Avonmerehez és hangosan, hogy mindenki hallhassa, így szólt:

— Oly nagy a tolongás, hogy mozdulni se lehet!

Kis hujja, hogy a körüállók, — a kik mind feszült figyelemmel lesték, hogy mi lesz a találkozás vége, — meg nem tapsolták. Ily előkelően és „stilszerűen“ még ritkán bántak el tolongóval, mint a hogy miss Matilde „agyonvágta“ a kis Gussiet...

— Szavamra mondom, nagyszerű leány! — mondta mrs. Mac, a társaság

egyik hangadója, Hicks Van Ransaeleer tábornokhoz. — Látta, hogy lefőzte ezt az ostoba Gussiet!... Herczegnő se tette volna különben!

S utána menévén miss Follisnak, ő is „agyonvágta“ Gussiet, aki rákvörösen, megszegyenülve állt a helyén, éppen a kezét nyujtotta feléje, várván a gratulációt. Mr. Mac azonban úgy ment el mellette, mintha sohasé ismerté volna s elérvén miss Follist, pár bók kíséretében figyelmeztette a legközelebbi jótékonyági bálra, a melyről — így mondta — semmi szín alatt sem szabad elmaradnia, mert elmaradása nagy csorbát ejtne a bál fényén...

Ő maga nyitotta ki a kocsiját s mikor a hölgyek már bent ültek, kalapját a kezében tartva, tiszteletteljesen beköszönt nekik s el se mozdult addig, míg a kocsij el nem indult.

Alig indult el a kocsij, mrs. Marvin azonnal a nyakába borult miss Matildének s megökölvén őt, így szólt: — Fényesen megboszulta magát, kedvesem!... Az egész társaság az ön pártjára szegődött!

De rögtön megdöbbenve sikoltott fel, mert a soká visszafojtott keserűség elementáris erővel tört ki a szegény leány szívéből. Miss Matilde Follis fuldokló, görcsös zokogásra fakadt.

Harmadik könyv.

FLOSSIE WILLOUGHBY FELTAMADÁSA.

XVI. FEJEZET.

Lord Avonmere kísérlete.

Phil Everett tehát sürgönyözött Új-Mexicoba, de Angliából is szeretett volna megtudni egynémely fontos dolgot s ezért, megvárván Grousemoort, aki mrs. Willist hazakisérte, így szólt hozzá, mihelyt egyedül voltak:

— Ön azt mondta, hogy segítségemre lesz abban a dologban, amely anynyira megzavart engem.

Mindenesetre, Phil, — felelte Grousemoor. — Az arczáról látom, hogy a dolog felelte komoly; rajta, mondja el hát, hogy miről van szó.

— Segítsen, hogy törvény elé állíthassam Florence Beatrice Stella Willoughby, lady Avonmere gyilkosát.

— Mit mondott? — kiáltott fel Grousemoor megdöbbenve s az első pillanatban szinte azt hitte, hogy Phil megőrült.

— Azt, hogy ezer okom van hinni, hogy Arthur, azaz lord Avonmere, te láb alól azt a leányt, aki közte meggyilkolta, vagy más módon elteltostani méltósága közt állt.

— Irgalmas Isten! — sutogta Grousemoor elszápadva — nagyon jó okai lehetnek, ha ezt meri állítani!

[Folytatása következik.]

MEGBOZÍTÓ BANKÁROK.

E revat alatt oly bankkezeget nevezünk meg amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénztétel czéljából.

NEW YORK ÁLLAM.

KNAUTH, NACHOD és KÜHNE, 15 William street, New York. KISS EMIL, 104 Second Ave., New York. Tíz év óta fennáll.

NEMETH JANOS, 457 Washington street, New York.

ROSETT MORITZ, 197 Stanton Street, New York. Alapították 1878-ban. Pénzküldések és hajléjgyűjtés. Fióküzletek: 145 Montgomery street, Jersey City, N. J., 447 State street, Perth Amboy, N. J., 22 N. Main street, Wilkesbarre, Pa., 14 Federal street, Youngstown, O.

SCHWABACH MAGYAR BANKHAZA, 1431-1 Avenue, a 74-ik utca közelében. Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszköz. Hajléjgyűjtést minden vonalra árusít. Kész jegyzői okiratokat kiállít és hitelesített.

FALCK A. és TARSÁ, 115 West 125, New York. Az összes hajléjvonalkat hivatalos ügyekben pénzt legbiztosabban és leggyorsabban továbbít. Ingyenes jogtanácsot ad. Harmadik év óta fennáll.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.

B. HENDLER, successor to A. HENDLER SON & Co., Cassandra. Pénzküldemények Magyarországra és Európára bármely részébe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajléjgyűjtést az összes vonalakon az ő házába sehol olcsóbban nem kapható.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank Minersville. Alapítók \$500,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyereségy \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

KLEIN JAKAB, magyar bank és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg. Megbízható pénzküldés és hajléjgyűjtés. Kiállít készjegyzői okiratokat és elvállalja házas ügyeknek elintézését.

FIÓKÜZLETEK: 207 Sixth Ave., HOME STEAD, Pa. és North Duquesne Ave., DUQUESNE, Pa. Mindegyik üzlet Klein Jakab személyes felügyelete alatt áll s így bármelyik közléstől forduljon is a magyarságra, mindenütt pontosan és lelkiismeretesen foglalkoztatnak.

KAIL G. ÁRPAD, Uniontown, Pa. Amerikai és hazai ügyek elintézése. Kész jegyzői hitelesítés. Pontos pénzküldés.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank Leechburg. Összes tőke \$450,000.00. Bankkezeletet árusít. Pénzküldés és hajléjgyűjtés.

SCRANTON SAVINGS BANK, Scranton, 127-122 Wyoming Ave. Tőke 100,000 dollár. Főlétség 500,000 dollár. Szakkerület-Pennsylvaniaiának legértékesebb takarékpénztára.

OHIO ÁLLAM.

PAPP MIKLÓS, 3923 Lorain Ave., Cleveland, O. Államilag engedélyezett hajléjgyűjtés, pénzküldés és készjegyzőiroda. PERCZEL LAJOS, 632-534 Pearl street, Cleveland.

WISCONSIN ÁLLAM.

MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Kereskedelmi és Takarékbank, Kenosha. Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajléjgyűjtést minden vonalra. Pénztételek elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.

RIZSAK JANOS, 128 Second street, Passaic. Pénzküldés és hajléjgyűjtés. Bármelyik okiratokat elkészít.

JOSEPH MAJOR MYERS, Phillipsburg és Alpha. Pénzküldés, hajléjgyűjtés és készjegyzői hivatal.

WARADY LAJOS, 449 S. Broad St. Trenton. Pénzküldés és hajléjgyűjtés. Házas, telekvétele és eladása.

HUNFALVY HUGÓ

Hítes ügyvéd és jogtanácsos, — közjegyzői hivatal. — Iroda a főpostával szemben. 231 BROADWAY New York City.

Dr. Wm. Julian FOGVOROS

186 S. BROAD STREET, TRENTON, N. J. Található délelőtt 9 órától este 8 óráig. Forduljon bizalommal dr. Julianhoz. Gondos fogműtétekről, állásállítást. Interstate Phone: 1084.

THE YOUGH NATIONAL BANK OF CONNELLSVILLE, Pa.

Ez a nemzeti bank minden bank után 4 cent méltó árat. A csekkéltételek és letétgyűjtés magyarországi ügyeinkbe ajánljuk.

RIZSÁK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

MAGYAR PÉNZKÜLDŐ és VÁLTÓINTÉZETE 127-2-ik UTCZA, PASSAIC, N. J.

PÉNZT a leggyorsabban és lehetőleg leggyorsabban küld az 6-ás utca. Az összes hajléjgyűjtés megkezdésével. MINDENNYEL közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítottak és konzultációval hitelesítettnek. Jegi, katonai és teleknyelvi ügyekben pontosan és leggyorsabban járunk el. REAM BIZOTT ÜGYEBEN pontosan és lelkiismeretesen járunk el. AZ UTASOKAT SZEMÉLYESEN ELKÍSÉREM a hajléjgyűjtés, felvilágosítás és tanácsot INGYEN eszék.

FIÓKÜZLETEK:

ALPHA, N. J. WEARTON, N. J. FRANKLIN FURNACE, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

PÉNZTALVÁNYOK, HITELEZÉSEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE ÜZEMKÖZSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK

15 WILLIAM STREET - - NEW YORK.

AZ ELSŐ SZELAMLIK.

V. Mohamed trónralépéséhez.

V. Mohamed, az új szultán, úgy látzik, a demokratikus egyszerűség jegyében kezdi uralkodását. Az a mód, ahogyan udvartartását szervezi, még pedig a régi ceremóniák és az etikett teljes mellőzésével, szinte azt sejtetik, hogy Abdul Hamid utóda a kalifik trónusán, vissza akar térni az első szultánok közmondásos egyszerűségéhez. Az új szultán még alig foglalta el a Jildiz-kioszkot, már kijelentette, hogy tetemesen csökkenteni fogja a palota népes udvari személyzetét és az első titkáron meg néhány imkon kívül mindössze egy-két kamarást kíván, két másodtitkár, egy szertartásmestert, öt-tíz hadsegédet és néhány szükségessé fufunkcionáriust. Az új szultán kívánsága természetesen meg is valósul, ami azt jelenti, hogy a Jildiz-kioszkban lezselő udvari népség vagy kilenczven százalékkal lesz kevesebb, mint Abdul Hamid idején.

Alkotmányos államban, — mondotta állítólag az új szultán, — a nagam szolgálataival is beérhetem.

V. Mohamednek ez a magatartása éppenséggel nem vált ki olyan viharos tetszést, mint azt netán gondolni lehetne. Még a közvetlen híveinek se tetszik, mert attól tartanak, hogy ez a túlságos egyszerűség a szultáni presztízis rovására lesz. A keletiek szeretik a fényt, a pompát, a ragyogást és mert a szultánoknál nagyobb fényűzést senki sem fejt ki, ez a megszokás is hozzájárult, hogy a keletiek szinte emberfeletlinek lássák uralkodójukat. Abdul Hamid nagyszerűen értett a fényűzéshez és erejének nem kis részben ez volt a titka. Holott az új szultán az egyszerűségével lerombolja a falakat, amelyek a magyurat a káprázó szemű mobtól elválasztják. Az aggodást azonban növeli más is: az, hogy a szultán hívei félnek azoktól, akiknek eddig valóságos ipara volt, hogy a szultáni udvarban sütkéreztek. Egész sereg dignitárius, hivatalnok, funkcionárius, kamarás és komornyik, inas és lakáj, eseléd, udvari szállító, szakács, kukta, emueh, kocsis, lovasz vesztí kenyerét az udvartartás felosztásával és azt mondják, hogy ennek a henylő népségnak száma vagy huszrezer lehet! Huszrezer ember, aki bizonyára mindent elkövet majd, hogy diszkreditálja az új szultánt, aki azzal kezdi uralkodását, hogy egy egész társadalmi osztályt foszt meg egzisztenciájától...

A szultánt azonban ezek az aggodások sem téríthetik el az akaratától és hogy mi ez az akarat, azt az első szelamlikkal tanúsította. Már az is, hogy a Szofia-mecsetbe ment szelamlikra, jellemző. A Szofia-mecset ugyanis távoleső a Jildiz-kioszktól, nagy utat kell megtenni odáig és Abdul Hamid éppen azért építtette a Jildiz tövében a Hamidje-mecsetet, hogy ne kelljen nagy utat tennie, ami nem egy veszedelmmel fenyegette. Mint-ha V. Mohamed egyenesen daczolni akart volna ezekkel a veszedelmekkel, kereste a távoleső mecsetet, a nagy utat, ami módot nyújtott neki arra, hogy mentál tovább mutassa magát a népeknek. És az egész utvonalon, amerre az új uralkodó elvonult, alig volt katonaság, amiben valamelyes része van annak is, hogy az új-török katonaság több ezredét részben Kis-Ázsiába vitték, ahonnan nyugtalanító hírek érkeznek. A szelamlik külsőségei közül való az is, hogy az idegenek fényképező gépeket hozhattak és senki sem háborította őket abban a mulatságban, hogy kodakjaikat csattogtathassák.

A szultáni hölgyek már tíz órakor, több udvari kocsin érkeztek a Szofia-mecsetbe, ugyanakkor hagyta el az új szultán a Jildiz-kioszkot és három fiával, továbbá Ghazi Mukhtar pasával és nagyon gyér kísérettel propellerre szállt, amely a stambuli oldalon levő Topkapu-palota elé vitte. A szultán és kísérete megpihent kissé a palotában, aztán kocsiába szálltak — nyitott hintókba — és egy lovas eskadrontól kísértén tartott a menet a Szofia-mecset felé. A szultán a török lovasság khaki-színű új tábornoki egyenruháját viselte, mellé az Ozmanje- és Medzsidje-rend nagy szignumai ékesítették. Az elegáns uniformis kitűnően festett az uralkodón, fiatalabbnak

mutatta. A szultánnal szemben, ugyanabban a kocsiában ült Ghazi Mukhtar pasa marsall, még pedig az Abdul Hamid szultán idején divott szokástól eltérően: nem keresztbefont karral. Amikor a szultáni hintó feltűnt, a katonai zenekarok rázendítettek a „Medzsid szultán indulójára”. — de — mondják Konstantinápolyban — az ifju-törökök már megbízást adtak egy komponistának, keressen új himnuszot és talán már a legközelebbi szelamlik alkalmával ennek a hangjai fognak felharsanni. Az utcán a tömeg féktelen ovációval fogadta az új urát, ami láthatóan jól esett a szultánnak. Sugárzó jókedvvel, fíradhatatlanul integetett, köszönt népeknek és a tüntetés nöttönött. A mecset bejáratánál a macedóniai hadsereg vezérkara fogadta a szultánt, továbbá a sejk-ül-izlám és a miniszterek. A megjelentek nem viselték érdemjeleiket és a tisztiek is mindennapi uniformisukat vették fel. Egészben véve roppant egyszerű volt a szelamlik, de talán éppen azért mélyleges benyomást gyakorolt mindenkire, a külföldi szemlélőkre, akik az örvendő népet látták és magára a népre, amelynek végre megadották, hogy közvetlen közelből szemlélhesse uralkodóját, a kalifát.

A RÓZSA TÖRTÉNETÉBŐL.

Alig pitymallik a régészet mélyében kutató fénye előtt az emberi emlékek, a róza már ott diszeleg az ótözer évesnek tartott eszűtemetők kövein. A zendaveszta már ismeri. Babilon ékiratos táblái a szépség példaképének hirdetik idősámitásunk előtt három-négyezer évvel. Az őshéber könyvekben ugyan nem fordul elő még a neve és Egyiptom hieroglifái hallgatnak felele, de Homérosz a kilenczedik században Krisztus előtt már rózsaujjnak nevezi a fakadó hajnal bíborát és az újabb ó-szövegségi szentkönyvek az ünnepélyes vidámság, a derű és a pompa szimbolumaként említik.

A görög nép fénykora összefolyik a rózsakedveléssel: rózsát fonnak homlokuk köré, rózsával ékesítik ruhájukat, utóbb rózsákat szoktak az elhunyt sírja fölé. Róma, a világhódító birodalom, iszonyu erejéhez mérten pazarul használta a rózsákat. Rózsákkal hintették be a gyarmatok termékeitől roskadó asztalokat; rózsafüzéreket hímált a tirrheni tengerben furdott zefir a márványpaloták tornáczain; rózsalevelekkel szórták tele a pihenő-ágyakat; mesterséges gépezetek segítségével folytonos rózsaszírom-estől hullajtották a lakomázók fölé. Heliogabalusz császár oly rengeteg mennyiségű rózsát és ibolyát hintett vendégei felé, hogy sokan közülük elaléltak a virágok szagától. Se nyár, se tél nem volt róza nélkül, mert félen Egyiptom fájumi rózsáit szállították gályákon; és érthető, hogy Néro egyik ünnepére mai pénzben százezer korona értékű rózsát pazarolt el.

Az Európába vándorló népek jobbadán ismerték a rózsát, melyet valószínűen őshazájukból, Közép-Ázsiába bérezi közül hoztak magukkal, ahol többen a róza őshazáját keresik. Mások Rodosz szigetét tartják a róza őshonának és nem alap nélkül, mert a róza jelentős sziget nevén kívül Rodosz a középpontja az ó-világ rózsaszövevénye. E pompás virág egyelőiránt, Ausztráliát és az egyenlítő közelében levő zónákat leszámítva, fel egészen a hideg északig, hol már a fény is eltörpül, mindenütt honos.

A negyedik-tizedik században Európában letelepült népcsaládok mihamar rózsakedvelőké váltak, annyira, hogy a rómaiak pazar rózsakedvelése majdnem megismétlődött. Daliák pompázta rózsabokréttákkal, a várkertek főcéje volt a virágok királynője; büszke lovagi pajzsokon tündőkölt a czimeralakká választott róza; Albion népe is a piros rózsát szemelte ki pártjelvényül, midőn a pirosrózsás Lancaster és fehérrózsás York pártharca fogvasztották életerejét. A tengerek királynéja, Velence, pazarfényű rózsaujjnepségeket rendezett gondolan; a tornákon viaskodó lovag küzdelmének pályabére akárhánszor egy szál róza volt, melyet királynője nyújtott át neki.

Minden kic hirdetés TIZ szög — 25 cent. — Minden további szög 2 cent. Kicshirdetések előre fizetendők.

KIS HIRDETÉSEK

KISHIRDETÉSEKET elfogad a „Bevándorló” minden ügyökne és a kiadóhivatal: 327 East 13 street, New York.

EGYHAZI ERTESÍTÉS. A new yorki 14-ik utca és 2-ik Avenue sarkán levő ref. egyház lelkesze

HARSANYI LÁSZLÓ. Istenítsztelek minden vasárnap d. e. 11 órakor. Leikészlek: 200—2-ik Avenue.

MAGYAR EV. REFORMATUS P. EGYHAZ New Brunswick, N. J. Templom: Easton Avenue és Hamilton Street sarkán. Istenítsztelek sorrendje: Vasárnap délelőtt 10 órakor és este 7/8 órakor. Leikész: Tiszt. HAMBORSZKY N. B. PAL, magyar ev. ref. p. leikész. 209 Nelson Street. Telephone: 450 M. 2.

A COLUMBUSI ÉS VIDÉKI MAGYAR REF. EGYHAZ A lelkispásztor czíme: Rev. ALEX. SZÉKELY, 1764 S. Washington Avenue. Istenítsztelek minden vasárnap délelőtt 10 órakor, délután 3 órakor, vasárnap iskolai délután 2 órakor.

The Friedman Print 215 BOWERY — NEW YORK. Elvállalja alapszabályok s mindennemű nyomtatványok elkészítését. — Kitűnően felszerelt magyar nyomda. — Elv: Csinos kiállítás olcsó árak mellett.

ÜGYES EMBER, aki a new yorki magyarságot ismeri, valami képzettséggel bír, előnyös feltételek mellett alkalmazást nyer. Bővebbet a Bevándorló kiadóhivatalában, 327 East 13 street, New York.

MEGBIZHATÓ EMBER, ir és beszél magyarul, németül, románul, ért angolul is, minden irodai munkában járatos, bármilyen foglalkozásra ajánlkozik. Szives ajánlatok e címre küldendők: Grosz Ignác, 405 East 92 street, New York.

LAKÁST KERES Fűrdőszobahasználattal, gyermeknélküli házaspárnál vagy özvegyasszonynál egy előrehaladt koru hivatalnok. Ajánlatok az ár megnevezésével így címzendők: K. M., Bevándorló, 327 East 13 street, New York.

MRS. BÉRESSY okleveles magyar szülésznő mindenféle női betegséghez ért. Szüléseket a háznál is elfogad. Czim: Mrs. J. Béressy, 132 seventh street, corner Avenue A, New York.

KERESTETIK Balász Antal, aki hosszabb ideig mint asztalos élt New Yorkban. Gömör-megyébe való. Magas ember, fekete hajjal és sűrű fekete bajusszal. Akik hollétéről tudnak, sziveskedjenek ezen a czimen írni: B. M. Bevándorló, 327 East 13 street, New York.

Itt van Turi Anna! MOST ÉRKEZETT MEG AZ Ó-HAZÁBÓL. Asszonyok, figyeljete! TURI ANNA A LEGJOBB ÉS A LEGHIRESEBB BUDAPESTI ÉS BÉCSI ORVOSOK ÁLTAL KIKÉPZETT SZÜLÉSZNŐ. Magyarországon A LEGELŐKELŐBÉ CSALÁDOKNÁL Ó SEGÉDKEZETT SZÜLÉSI ESETEKNÉL. Most Amerikában A MAGYAR ASSZONYOK RENDELKEZÉSÉRE ÁLL TURI ANNA 223 EAST 14th STREET, NEW YORK A 2-IK ÉS 3-IK AVENUEK KÖZT. Telefon: 2808 Stuyvesant. Telefon: 2808 Stuyvesant.

KERESEM Breznay György barkal, gömör-megyei származásu bátyámat, ki 26 évvel ezelőtt vándorolt Amerikába. Kérem a róla tudó honfittársakat, hogy bátyám hollétéről engem értesítsen sziveskedjének. JOS. BREZNAY, Box 67, CHAMBERSVILLE, Pa.

\$25,000.00 ÁLLAMI BEZTOSITEK Joseph Major Myers pénzükhöz tródi Pókhely: PHILLIPSBURG, N. J. Fiókhely: ALPHA, N. J. Az összes hajlékonak törvényes képviselője. Pénzükhöz az 6-ánál: a legelőkelőbb és legelőkelőbb nagyjai. Felül: szerkesztő: Braun Sándor. Politikai főmunkáltsai: Bródy Sándor, Lengyel Zoltán és dr. Kalmár Antal. A NAP a 48-as esemény legújabb kiadása a 6-os politikai lelkészetekből áll. A NAP nemcsak a legkötönyűbb lap, de a LEGELŐKELŐBÉ IS. Előfizetés Amerikába területre egész évre \$5.— Félévre \$3.— Negyedévre \$1.— Mutatószámok: készpénzzel küld. A NAP kiadóhivatala: Budapest, VIII. ker., Rókk Széllár-u. 9. sz.

FORDÍTÁS. Ugy törvényes iratok, mint háznyitványok és magánlevelek magyarra angolra, vagy németre angolra, vagy mindkét nyelvből magyarra való fordítás végett forduljon levélleg TÜRK JÓZSEF 408 Caxton Building, Cleveland, O.

A NAP A magyar utazású utazók, Magyarországra legelőkelőbb és legelőkelőbb nagyjai. Felül: szerkesztő: Braun Sándor. Politikai főmunkáltsai: Bródy Sándor, Lengyel Zoltán és dr. Kalmár Antal. A NAP a 48-as esemény legújabb kiadása a 6-os politikai lelkészetekből áll. A NAP nemcsak a legkötönyűbb lap, de a LEGELŐKELŐBÉ IS. Előfizetés Amerikába területre egész évre \$5.— Félévre \$3.— Negyedévre \$1.— Mutatószámok: készpénzzel küld. A NAP kiadóhivatala: Budapest, VIII. ker., Rókk Széllár-u. 9. sz.

Ha nem beszél angolul és ha akarja tudni, akkor küldje be a nevét és pontos címét Mandel Emőnek 6 majd felvilágosítást fog küldeni, hogyan lehet megtanulni három hónap alatt. — Tandj 2 dollár havonta. 61 AVENUE A, — NEW YORK, N. Y.

KOMOLY AJÁNLAT. 32 éves római kath. férfi, aki állandóan dolgozik, némi kis megtakarított pénze is van, feleséget keres. Vallás nem határoz. Csak jó, szelid lelkületű, háziasan nevelt leány vagy gyermeknélküli özvegy irjon ezen czim alatt: Csaldéi Fészek, c. o. A Bevándorló, 327 East 13 street, New York.

SEGEDY GYULA urnak levele van a kiadóhivatalban. Kérjük, küldje be a címét a levél továbbíthatása végett.

ÉLETTÁRSAT keresek. 38 éves vagyok. Chicagóban jól jövedelmező állásom van. Oly feleséget óhajtok, akinek van egy kis pénze, amelynek segítségével önállósíthatnám magamat. Levelek így címzendők: Anthony B. General Delivery, Chicago, Ill.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET betegséggyógyító osztályfal. (HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY) Pittsburg, Pa. — Alapított 1905-ben. — Igazgatóság gyűlést tartja minden hónapban saját helyiségében: 433 Fourth Ave., Pittsburg, Pa.

Elnök: Öhegyi János, t. elnök Király E. József, alelnök Henyel Béla, pénztárnok Horváth János, titkár Szabó Miklós, ügyészek W. Clyde Grubbs, T. Chalmr. Duff, magyar ügyész és közjegyző Dobó István, orvos dr. Király L. Béla, ellenőrök Kovács Rudolf, Stugner János. Igazgatók Pittsburgban Oostroluczky Mihály, Horváth János. Magyar Andrák. Connsville és vidékén Koleszár István. Traversesky és vidékén Kránitz Kálmán. Flemingspark és Pittsburgban Kuruc Vendel. Bruceton és vidékén Kánya Gábor. McKeesRockaban Henyel Béla és Szabó Miklós. McKeesportban Kánya Gusztáv. Traugenbergben Löngyel János. Ambridgeben Szabó János. Irwinben Kopács József. Dunkirben Simon József. New Brightonban Göröcs Kálmán és Belle István. Duquesneban Gogolya András és Kalassal József. Coleyban (Castle Shannon) Báthory István. Leehburgban Soltész János. Preston, Burdinen és vidékén Géci Imre. Hadnagy Ádám. Pricedalen Krajnyák András. Coal Shire Shire Oakon Herspold István. Whitsettben Dudás György. Coal Center és vidékén Katona Menyhért. Wickhavenben Szabados István. W. Leisenringen Elek András. Uniontownban Matuly Zoltán. Lyndenben Magetti Géza. Expediten Szunyogh Ferenc. Vintondalen Olesányi Lajos. Blackburnon Sári Antal. Adelalden Mihók György. Leisenringen 3. Víz János. Star Junctionban Köles István. Largen Bedő János. Connerwillen Gurkovics József.

THE STAR BOOK BINDING CO. Állóvárosi üzlet: 153 East 4 street NEW YORK. Elvállal minden a szakmába vágó munkát. — JUTANYOS ÁRAK. —

RANKINI I. M. MÜK. ÉS ÖNK. KÖR — Alakult 1907. január hó 8-án. — Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján. Elnök: Horváth János. Jegyző: Horváth Lajos. Pénztárnok: Bukurov Dusan. Pénzügyi titkár: Burik András. Rendező: Sztrányi Rezső.

RIZSAK JÁNOS passzai pénzükhöz budapesti irodája VII. KIRALY-UTCA 108 szám alatt van. Irodavezető: RIZSAK MIHÁLY.

Mrs. Szilágyi budapesti egyetemen végzett és a new yorki Board of Health által engedélyezett okleveles szülésznő. Segély és tanácsot nyújt, lakásán szülőknek elfogad. 156 EAST 7th ST., NEW YORK, az Áva. A és B közt. Telephone: 1199 Orchard.

ÜZLET ELADÓ intelligens, ügyes embernek. Olesón kapható. Levélelileg tudakozódjon ezen czimen: 424 S. Chapin street, South Bend, Ind.

Szabadalmak.

H. C. EVERT & CO. — SZABADALMAK. MINDIG NYILIK TÉR. A találmányok megjelölésére valamely jó gondolat számra: nemcsak az alkalom bősége, hanem a törlés is. A legesodlatosabb, hogy minél hasznosabb valamely dolog, annál számomabban találják fel a annál nagyobb kiadások nyílnak jövedelmezőségére. Sokkal több szegény ember szerzett vagyont találmánya révén, mint bármí más módon. Még többen gazdagodnak majd meg a jövőben. Nincs oly sikerre vezető útja a vagyon-szerzésnek, mint éppen a találmányok. Mutasson be nekünk egy egyszerű vázlatot, vagy mintát a teljesen díjazottan megkapja a mi szakértői véleményünket. Az elmúlt héten a következő szabadalmakat biztosítottuk ügyfeleinknek: Daniel Kropf, papírozó gép, \$12,000. Wm. Bantox, eljárás szelvények szabályozására, \$15,000. John Irwin, harapófogók, \$9000. Joseph A. Haas, függőgyördítő készülék a függőgyördők, \$6000. Lloyd Forraythe, csavarok, \$8000. Slater T. Fiero, helyli kapcsolható fémlemezretek, \$25,000. Albert Hewitt, nyomdai sajtók, \$18,000. Jas. S. Hammons, sinkcsavarok, \$10,000. Andrew G. Thompson, csavarok, \$7000. Newcomb & Hirt, villamos gépek bányák számára, \$40,000. Ha még nincsen valamely kéz eszméje, gondolkodjunk az alábbiak felett: Vezetékes-üzemkapszó. Gyorsan működő automobillök. Oldós automobillök. Fordított-telefonkapó. Csomagoló dohoz, összehajtható. Tüzmentes lemez mozgatógépek. És sok ezer más, amely mind alkalmas a mezzadagadásra. Ne habozzon, hanem írjon le és lejon a mi híres könyvről, melynek czime: „Feltalálók vezérlőala”. Ha van valami lehetőségre rá, hogy találmányát kidolgozza, ez a könyv, melyet ingyen küldünk meg, megbeszélhetetlen szelgőt és ötök ten. — Írjon érte azonnal. H. C. EVERT & CO. Thaw Building, 108 Smithfield St., Pittsburg, Pa. HIVATALOS ÓRAK: Reggel 9 órától este 9 óráig.